

Test: AAA_1226y#01#Q16#01 eduman
Fenn: 1226Y Ətraf mühitin iqtisadiyyatı
Sual sayı: 696

1) Sual: Torpaq, su, meşə hansı üsulla qiymətləndirilir?

- A) renta
- B) qraflar
- C) alternativ
- D) kadastr**
- E) məsrəf

2) Sual: Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- A) Renta;
- B) Məsrəf üsulu;
- C) Balla qiymətləndirmə;
- D) Alternativ dəyərlər;
- E) elmin inkişafı**

3) Sual: Qraflar üsulu nədir?

- A) Məsrəflər üsulu ilə;
- B) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi**
- C) Alternativ dəyərlər;
- D) Renta;
- E) Subyektiv qiymətləndirmə

4) Sual: Alternativ dəyərlər nədir?

- A) Qraflar üsulu ilə;
- B) Genetik üsulla;
- C) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi**
- D) Həcm üsulu;
- E) Çirklənmə dərəcəsinə görə.

5) Sual:Təbii şərait amilinə daxil deyil:

- A) iqlim
- B) temperatur
- C) relyef
- D) geoloji dövrlər**
- E) külək

6) Sual:Təbii şərait hansı sahədə bilavasitə iştirak edir?

- A) İqlim;
- B) Relyef;
- C) Havanın rütubəti;
- D) Atmosfer təzyiqi;
- E) maddi nemətlər**

7) Sual:Məsrəf üsulu nədir?

- A) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi**
- B) Məsrəf üsulu;
- C) Balla qiymətləndirmə;
- D) Alternativ dəyərlər;
- E) Həcmın müəyyən edilməsi.

8) Sual:İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir:

- A) təbii ehtiyatlar**
- B) Ərazinin abadlaşmasına;
- C) Elmin inkişafına;
- D) Relyefə;
- E) İqlimə

9) Sual:İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- A) Ərazinin abadlaşmasına;

- B) Meşələrin inkişafına;
- C) relyef;
- D) Elmin inkişafına;
- E) Kooperasiyaya

10) Sual: Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- A) Torpaq;
- B) Torpaq,su,meşə
- C) dəmir filizi
- D) Meşə;
- E) Neft.

11) Sual:Təbii şərait nəyə təsir edir?

- A) nəqliyyat sahələrinə
- B) tikintiyə
- C) təhsil və səhiyyəyə
- D) istehsalın ixtisaslaşmasına
- E) istehsalın yerləşməsinə

12) Sual:Təbii ehtiyatsız mümkün olmayan:

- A) istehsalın təmərküzləşməsi
- B) istehsalın kooperativləşməsi
- C) maddi nemətlər istehsalı
- D) ərazi istehsal kompleksləri
- E) iqtisadi rayonlaşma

13) Sual: Maddi nemətlər istehsalında nələr iştirak edir?

- A) Sosial sahələr;
- B) təbii ehtiyatlar**
- C) Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- D) İstehsalın təmərküzləşməsində;

E) İstehsalın kooperasiyasında

14) Sual:İnsanların istifadə etdiyi və edə biləcəyi ehtiyatlar necə adlanır?

A) təbii resurs

B) Əmək ehtiyatları;

C) Faydalı qazıntılar;

D) Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;

E) Sənaye müəssisələri.

15) Sual: Renta və məsrəf üsulları nə deməkdir?

A) təbii resursların ehtiyatı

B) təbii ehtiyatların mənimsənilməsi

C) istehsalı və istehlakı

D) ekoloji qiymətləndirmə

E) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi

16) Sual:İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

A) təbii şərait

B) İstehsalın təmərküzləşməsinə;

C) Kooperasiyaya;

D) Sistemləşməyə;

E) Elmin inkişafına.

17) Sual:Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinin əsas üsulları yanaşmalarına aid deyil:

A) renta

B) məsrəf üsulu

C) alternativ dəyərlər

D) potensial ehtiyat

E) subyektiv qiymətləndirmə

18) Sual:Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- A) Renta;
- B) Məsrəf üsulu;
- C) Balla qiymətləndirmə;
- D) Alternativ dəyərlər;
- E) Həcmnin müəyyən edilməsi.

19) Sual:İstehsalın inkişafı asılıdır:

- A) Təbii ehtiyatlardan;
- B) Dünya okeanının səviyyəsindən;
- C) Kooperasiyadan;
- D) Təmərküzləşmədən;
- E) Kənd təsərrüfatının inkişafından.

20) Sual:İqlim təsir edir:

- A) Relyefə ;
- B) İqtisadi böhrana;
- C) Sənayeləşməyə;
- D) Kənd təsərrüfatının kimyalaşmasına.
- E) İstehsalın yerləşməsinə;

21) Sual: Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- A) Neftə;
- B) Təbii qaza;
- C) Torpaq, su, meşəyə;
- D) Dəmir filizinə;
- E) Əlvan metal filizlərinə.

22) Sual:Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilmir:

- A) Məsrəflər üsulu ilə;
- B) Qraflar üsulu ilə;
- C) Alternativ dəyərlər;

- D) Renta;
- E) Subyektiv qiymətləndirmə.

23) Sual:Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilir:

- A) Qraflar üsulu ilə;
- B) Genetik üsulla;
- C) Alternativ dəyərlər;
- D) Həcm üsulu;
- E) Çirklənmə dərəcəsinə görə.

24) Sual: Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- A) layihənin maliyyələşməsi
- B) seçilmiş variantın araşdırılması**
- C) Proqnozun verilməsi
- D) Komplekslilik səviyyəsinin seçilməsi
- E) Proqrama aid deyil

25) Sual:İstehsalın yerləşməsinə təsir edə bilər:

- A) Günəş enerjisi;
- B) Atmosfer təzyiqi;
- C) Çay şəbəkəsi;
- D) Təbii şərait;**
- E) Əhalinin sayı.

26) Sual: Maddi nemətlər istehsalında iştirak edir:

- A) İqlim;
- B) Relyef;
- C) Atmosfer təzyiqi;
- D) Təbii ehtiyatlar.**

27) Sual: Relyef təsir edir:

- A) Ərazinin abadlaşmasına;
- B) Meşələrin inkişafına;
- C) İstehsalın yerləşməsinə;
- D) Elmin inkişafına;
- E) Kooperasiyaya.

28) Sual: Təbii ehtiyatlar bu istehsalda iştirak edir:

- A) Sosial sahələr;
- B) Maddi nemətlər istehsalı;**
- C) Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- D) İstehsalın təmərküzləşməsində;
- E) İstehsalın kooperasiyasında.

29) Sual: Təbii resurs anlayışına aiddir:

- A) İnsanların istifadə etdiyi ehtiyatlar;**
- B) Əmək ehtiyatları;
- C) Faydalı qazıntılar;
- D) Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
- E) Sənaye müəssisələri.

30) Sual: Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu budur:

- A) Renta.**
- B) Kapital.
- C) İcarə.
- D) Məsrəf.
- E) Kredit

31) Sual: Təbii ehtiyatlar alınır:

- A) Təbii amillərdən.
- B) Günəş enerjisindən.
- C) Hidrosferdən.

- D) Atmosferdən.
- E) Təbii ünsürlərdən.

32) Sual:Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- A) C, D,E
- B) N,B,A
- C) A,B,C
- D) C,N,N
- E) İ, B ,C

33) Sual: Maddi nemətlər istehsalı mümkün deyil:

- A) Təbii şəraitsiz;
- B) İqlimsiz;
- C) Təbii ehtiyatsız;
- D) Relyefsiz;
- E) Çay və göllərsiz.

34) Sual:Təbii ehtiyatlar təsir edir:

- A) İstehsalın inkişafına;
- B) Ərazinin abadlaşmasına;
- C) Elmin inkişafına;
- D) Relyefə;
- E) İqlimə.

35) Sual:Təbii şərait təsir edir:

- A) İstehsalın yerləşməsinə;
- B) İstehsalın təmərküzləşməsinə;
- C) Kooperasiyaya;
- D) Sistemləşməyə;
- E) Elmin inkişafına.

36) Sual: Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir:

- A) Təbii ehtiyatlar;
- B) Sənaye;
- C) Kənd təsərrüfatı;
- D) Hasilat sənayesi;
- E) Təbii şərait.

37) Sual: Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- A) Torpaq;
- B) Torpaq,su,meşə
- C) Su;
- D) Meşə;
- E) Neft.

38) Sual:Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqənin 1-ci mərhələsi hansıdır?

- A) İqlim göstəricilərinə.
- B) Çay şəbəkəsi.
- C) Təbii ehtiyatların hasilatı.
- D) Təbii ehtiyatların emalı.
- E) Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.

39) Sual:Şəhərlərin özünəməxsus spəsfik xüsusiyyətlərindən (mühitindən) deyil:

- A) şəhər özünəməxsus biokimyəvi əyalətdir;
- B) şəhərlərdə atmosferin şəffaflığı və su hövzələri daha çox çirkləndirilir;
- C) şəhərlərdə bitki örtüyü sıx olur;
- D) şəhərlərdə hava normadan çox qızır;
- E) havanın tozlu olması su buxarının kondensasiya olmasına şərait yaradır.

40) Sual:Şəhərlərdə ekoloji təhlükəsizliyin təminatı və ətraf mühitin mühafizəsinin təşkili istiqamətlərinə aid deyil:

- A) istehsal sahələrinin yerləşdirilməsində ekoloji amilin nəzərə alınması;
- B) fəvqəladə halların yaranmasının xəbərdarlığı;

- C) təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
- D) ekosistemin və təbii komplekslərin bərpası;
- E) təbii ehtiyatlardan kompleks istifadənin genişləndirilməsi.

41) Sual:Şəhərlərin istehsalat zonalarından deyil:

- A) sənaye zonası;
- B) kommunal;
- C) mühəndis və nəqliyyat;
- D) xüsusi təyinat;
- E) sanitariya qoruyucu.

42) Sual: Los-Anceles smogu adlanır:

- A) buzlu;
- B) rütubətli;
- C) tozlu;
- D) fotokimyəvi;
- E) kimyəvi.

43) Sual:Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələri hansı elmin tədqiqatlarına aiddir?

- A) Təbii resursların istehsalat cəlb olunması.
- B) Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- C) təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tədqiqatlarına
- D) Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- E) Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.

44) Sual: Urboekologiyada ekoloji kompensasiyaya yönəlmiş mühəndisi- texniki vasitələrdən deyil:

- A) çirkab sularının və atmosfərə atılan tullantıların təmizlənmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;
- B) aztullantılı və tullantısız texnologiyaların tətbiqi və tullantıların təkrar emalı;
- C) ekoloji təmiz yeni nəqliyyat, energetika, rabitə və su təchizatı sisteminin işlənilib hazırlanması;
- D) ətraf sahələrin yeni mühəndisi metodla hazırlanması;
- E) cavabların hamısı doğrudur.

45) Sual: Urboekologiya coğrafi baxımdan aşağıdakı istiqamətlərdə tədqiqatlarla məşğul olur: 1) Şəhər aqlomerasiyası və yaşayış yerləri qruplarının tipoloji öyrənilməsi; 2) Şəhər iqlimində baş verən dəyişikliklər üzərində tədqiqatlar; 3) Şəhərlərin mühəndisi geoloji əsaslarının tədqiqi; 4) Landşaftda gedən dəyişikliklərin analizi; 5) Cəmiyyət və təbiət arasında gedən maddələr mübadiləsinin iqtisadi-coğrafi aspektləri:

- A) 1,2,5;
- B) 2,3,4;
- C) 1,4,5;
- D) 3,4,5;
- E) 1,2,3.

46) Sual: Urboekologiya zonalarında çirkləndirici mənbələr bölünür: 1) atqılar; 2) su axını; 3) kimyəvi tullantılar; 4) bərk tullantılar; 5) üzvi tullantılar

- A) 1, 3, 5.
- B) 2, 3, 5;
- C) 1, 2, 4;
- D) 3, 4, 5;
- E) 2, 4, 5.

47) Sual: Urboekologiyanın metodoloji əsasları:

- A) kateqoriya, prinsip və anlayışlardır;
- B) şəhərsalma elmi və layihəsidir;
- C) struktur və amillərdir;
- D) texniki, coğrafi və elmi funksiyalardır;
- E) doğru cavab yoxdur.

48) Sual: Urboekologiyanın predmeti:

- A) şəhərsalma elmi və şəhərsalma layihəsidir;
- B) şəhərsalma strukturlarının təbiətlə birgə fəaliyyətinin qanunauyğunluğunun tədqiqi və optimallaşdırılmasıdır;
- C) biosfer elementləri ilə urboekologiya strukturları arasında olan qarşılıqlı fəaliyyət və problemlərdir;
- D) şəhərlərin planlaşdırılması və regional əhali yerləşdirilməsidir;
- E) şəhərlərin kompleks elmi ləyihələndirilməsidir.

49) Sual:Şəhərlərdə ətraf mühitin əsas çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- A) əlvan metallurjiya;
- B) kimya sənayesi;
- C) yüngül sənaye;
- D) energetika sənayesi;
- E) yanacaq sənayesi.

50) Sual: Alyaska smoku adlanır:

- A) buzlu;
- B) rütubətli;
- C) tozlu;
- D) fotokimyəvi;
- E) kimyəvi.

51) Sual:Şəhərlərdə yaranan smok tiplərindən deyil:

- A) London smoku;
- B) Alyaska smoku;
- C) London və Alyaska smoku;
- D) Tokio smoku;
- E) Los-Anceles smoku.

52) Sual: London smoku adlanır:

- A) buzlu;
- B) rütubətli;
- C) tozlu;
- D) fotokimyəvi;
- E) kimyəvi.

53) Sual:Sənaye müəssisələrini şəhər ətrafında yerləşdirirən ilkin nəzərə alınan amillərdəndir:

- A) ərazinin ekoloji vəziyyəti;

- B) ərazinin torpaq-bitki örtüyünün vəziyyəti;
- C) ərazidə hakim küləyin istiqaməti və gücü;
- D) ərazidə yağıntılardan miqdarı və su mənbələri;
- E) ərazinin təbii landşaftlarının dəyişmə vəziyyəti.

54) Sual:Şəhərlərdə sanitar-qoruyucu yaşıllıq zonaları bölünür:

- A) eni 5-10 km;
- B) eni 3-5 km;
- C) eni 1-3 km;
- D) eni 50-1000 m;
- E) eni 1,5-2 km.

55) Sual:İri şəhərlərdə ekoloji vəziyyətin gərginliyi asılıdır:

- A) şəhərlərdə əhalinin sıx cəmləşməsindən;
- B) şəhərlərdə sənaye sahələrinin sürətli inkişafından;
- C) antropogen təsirin yüksək olması və əhali sıxlığından;
- D) nəqliyyatın sürətli inkişafından;
- E) yaşıllıq sahələrinin normadan az olmasından.

56) Sual: Ekoloji-iqtisadi məhdudiyət hansıdır?

- A) İstismarın izn həddi (İİH)
- B) Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- C) Tullantıların izn həddi (TİH)
- D) Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- E) Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)

57) Sual: Genetik fondun saxlanması üçün nə etmək lazımdır?

- A) Sənayeni inkişaf etdirmək.
- B) Yeni məhsul növləri tapmaq.
- C) Təbii mühitin qorunması.
- D) Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

E) Meliorasiyanın inkişafı.

58) Sual: Təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində ətraf hansı təsirə məruz qalır?

A) Radioaktiv.

B) Eroziya.

C) Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv.

D) Denudasion.

E) Biokimyəvi.

59) Sual: ətraf mühitə təsir kim tərəfindən baş verir?

A) Meşələr.

B) Heyvanlar.

C) Quşlar.

D) İnsanlar.

E) Başqa planetlərdən gəlmələr.

60) Sual:Aşağıdakılardan hansı auditorun vəzifəsinə aid deyil?

A) Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər etmək.

B) auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.

C) auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.

D) məlumatların məxvi saxlanması.

E) sənədlərin qorunub saxlanması.

61) Sual:Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

A) ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxsdir.

B) ekoloji auditor ekoloji monitorinq həyata keçirən hüquqi şəxsdir.

C) ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik olan hüquqi və ya fiziki şəxsdir.

D) ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən şəxsdir.

E) ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən şəxsdir.

62) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji auditin predmetinə aid deyil?

- A) ekoloji siyasətin hazırlanması.
- B) təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması.
- C) təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
- D) təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi**
- E) ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi.

63) Sual: Menecmentdə ekoloji fəaliyyətin təşkilinə aid deyil:

- A) vəzifə öhdəliklərinin və məsuliyyətin bölgüsü;
- B) idarəetmə prosedurlarının hazırlanması;
- C) tələblərin müəyyənləşməsi və daxili sənədləşmənin hazırlanıb tətbiqi;
- D) ekoloji fəaliyyətin planlaşdırılmasına maraqlı tərəf və şəxslərin cəlbi;**
- E) xüsusi səlahiyyətli məsul şəxs və bölmələrin müəyyənləşdirilməsi.

64) Sual: Ekoloji menecmentin funksiyalarından biri aşağıdakıdır:

- A) balanslaşdırma;
- B) planlaşdırma;**
- C) ekoloji öhdəlik;
- D) ekoloji siyasət;
- E) doğru cavab yoxdur.

65) Sual: Ekoloji menecmentdə işçi heyətinin idarə olunması yollarından deyil:

- A) işçilərin attestasiyası;**
- B) işçilərin məlumatlandırılması;
- C) işçilərin motivizasiya edilməsi;
- D) işçilərin ekoloji maarifləndirilməsi;
- E) işçilərin fəvqəladə vəziyyətdə fəaliyyətə hazırlanması.

66) Sual: Ekoloji menecmentin vəzifələrinə aid deyil:

- A) təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili;
- B) ekoloji uyğunluğun təmini;
- C) ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;**

- D) istehsalın təkmilləşdirilməsi;
- E) müəssisənin «yaşıl imicinin» yaradılması.

67) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

- A) 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.
- B) sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.
- C) sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
- D) yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.
- E) sığorta edənin sığorta ödənişinin həcmnin artırılmasında maraqları.

68) Sual: Genetik üsul digər üsullardan nə ilə fərqlənir?

- A) hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- B) hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutur.**
- C) külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- D) demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.
- E) köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.

69) Sual:ətraf mühətdən istifadənin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- A) ödənişlər;
- B) subsidiyalar
- C) girov sistemi;
- D) komplekslik;**
- E) limitlər sistemi.

70) Sual:ətraf mühətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi nədir?

- A) Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- B) iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- C) təbiətdən istifadənin proqramı və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistemdir;**
- D) təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;
- E) ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir.

71) Sual: Ekoloji pasport hansı müddətdə etibarlıdır?

- A) 2 il müddətinə.
- B) 1 il müddətinə.**
- C) 3 il müddətinə
- D) 5 il müddətinə
- E) 6 ay müddətinə

72) Sual:Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə aid deyil?

- A) təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- B) istifadəyə verilmiş təbii ehtiyatların saxlanması və mühafizəsinin
- C) təhlükəsiz xidmət və məhsullar.**
- D) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişin miqdarı.
- E) cərimə sanksiyalarının tətbiqi qaydaları və şərtləri.

73) Sual: Ekoloji proqnozlaşdırmada hansı üsullardan istifadə edilir?

- A) dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- B) riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
- C) proqram- məqsəd, qraflar nəzəriyyəsi, genetik və normativ üsullarının sintezi, ekspert qiymətləndirilməsi.**
- D) anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.
- E) balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.

74) Sual: Ekoloji proqnozlaşdırma nədir?

- A) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi.
- B) təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi və görülməsidir.**
- C) ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
- D) təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.
- E) havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir.

75) Sual: Azərbaycanda, ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı neçənci ildən həyata keçirilir?

- A) 1999-cu ildən
- B) 1996-cı ildən**

- C) 1998-ci ildən
- D) 1997-ci ildən
- E) 1995-ci ildən

76) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit mərhələsinə aid deyil?

- A) ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
- B) ekoloji auditin aparılmasının vaxtının və xərcinin müəyyən olunması.
- C) istehsal sahələrinin təşkil olunması
- D) sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.
- E) audit apararı qururu formalaşması.

77) Sual:Təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası:

- A) dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir.
- B) ekoloji təhsilin bir formasıdır.
- C) ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
- D) demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.
- E) iqtisadi siyasətin əsasıdır.

78) Sual: Ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil:

- A) zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- B) ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- C) proqram məlumatların təklifi.
- D) proqramın planlaşdırılması.
- E) proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.

79) Sual: Auditin qanunvericilik vətəni hansı ölkə hesab olunur?

- A) Fransa.
- B) İspaniya
- C) B.Britaniya
- D) Yaponiya
- E) Portuqaliya

80) Sual: Ekoloji auditorun hüquqlarına aid deyil?

- A) bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək.
- B) ekoloji audit aparılan obyektlərin ekoloji və maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərlə tanış olmaq.
- C) ekoloji audit aparılmasına başqa auditorları cəlb etmək.
- D) mühasibat uçotunun təşkilində kömək göstərmək.
- E) sifarişçi lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək.

81) Sual: Ekoloji auditorun vəzifələrinə daxil deyil?

- A) müəssisədə vəziyyətin təhlili.
- B) dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması.
- C) nəzarət obyektini üçün informasiya modelinin seçilməsi.
- D) ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.
- E) audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.

82) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit sisteminin funksiyalarına daxil deyil?

- A) ekoloji auditin aparılmasında qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək.
- B) ekoloji auditor kadrlarının hazırlanması, onların peşə və ixtisas səviyyələrinin artırılması.
- C) ekoloji auditor xidmətinin keçirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət.
- D) ekoloji auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziyaların verilməsi.
- E) nəzərdə tutulan fəaliyyəti həyata keçirmək barədə son qərarın qəbulu.

83) Sual: Auditor xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 1994-cü il iyunun 10-da.
- B) 1996-cı il sentyabrın 5- də.
- C) 1995-ci il iyunun 20-də.
- D) 1997-ci il fevralın 28-də.
- E) 1995-ci il mayın 4-də.

84) Sual: Ekoloji audit nədir?

- A) təbii resurslardan istifadə və bərpası üzrə hesabatların düzgün tərtib edilməsi və daxil olmaqla təbiətdən istifadəsi tərəfindən ekoloji tələblərin

ətraf mühitin mühafizəsi normalalarının və qaydalarının gözlənilməsi məqsədilə onların təsərrüfat və digər fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.

B) təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.

C) antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.

D) təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.

E) çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır

85) Sual: Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır?

A) dövlət idarələri.

B) transmilli korporasiyalar

C) regionlar

D) bələdiyyələr

E) sosial müdafiə təşkilatları.

86) Sual: Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir.

A) yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.

B) ekoloji fondlar.

C) ekoloji banklar.

D) təhsil müəssisələri.

E) kommertiya bankları.

87) Sual: Proqram–məqsəd üsulunun mahiyyəti nədir?

A) dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

B) hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

C) iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

D) regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

E) hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

88) Sual:Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

A) təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə.

B) yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.

C) maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda.

- D) regional yanaşma tətbiqi dedikdə.
- E) qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə.

89) Sual:Təhlükəsiz xidmət və məhsullar təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə uyğundur?

- A) təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə
- B) yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə
- C) təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə
- D) regional yanaşma tətbiqi dedikdə.
- E) qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə

90) Sual: Hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutan üsul hansıdır?

- A) hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- B) genetik üsul
- C) külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- D) demografik siyasəti nəzərdə tutur.
- E) köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.

91) Sual:ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr hansı sənədə aiddir?

- A) müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.
- B) ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr
- C) istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri
- D) ekoloji pasporta
- E) çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.

92) Sual:Sənaye müəssisəsinin ekoloji pasportu nədir?

- A) təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- B) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- C) cərimə sanqsiyaların şərtləri haqqında sənəd.
- D) müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərinə əks etdirən kompleks sənəd.
- E) tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.

93) Sual:Aşağıdakılardan hansı genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə müəyyənləşdirilmir?

- A) real ehtiyat və imkanların olması.
- B) istehlak normativ və məhdudiyyətləri.
- C) elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
- D) təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.**
- E) təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.

94) Sual: Proqram planlaşdırılması ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil olmasının səbəbi:

- A) zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- B) ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- C) proqram məlumatların təklifi
- D) ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil**
- E) proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi

95) Sual: Audit sahəsində güclü qanunvericilik sistemi olan ölkə hansıdır?

- A) Fransa
- B) İspaniya
- C) B.Britaniya**
- D) Yaponiya
- E) Rusiya

96) Sual: Sosial müdafiə təşkilatlarının ekoloji auditdə iştirak etmələrinə yardım göstərən təşkilatlar hansıdır?

- A) dövlət idarələri
- B) transmilli korporasiyalar
- C) regionlar
- D) bələdiyyələr
- E) ekoloji audit aparılmır**

97) Sual: Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir:

- A) yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr
- B) ekoloji fondlar

- C) ekoloji banklar
- D) səhiyyə müəssisələri**
- E) kommərsiya bankları

98) Sual: Sifarişçinin lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək auditorun hansı fəaliyyətinə aiddir?

- A) auditorun vəzifəsinə
- B) ekoloji auditorun hüquqlarına**
- C) auditorun səlahiyyətinə
- D) ekoloji auditorun işinə
- E) fəaliyyətə uyğun deyil

99) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji pasportda öz əksini tapmamışdır?

- A) müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.
- B) ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.**
- C) istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri.
- D) əsas məhsullar istehsalının texnoloji sxemi, havaya atılan tullantıların təmizlənmə sxemləri.
- E) çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri

100) Sual: Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- A) genetik və normativ üsulların sintezi.
- B) qraflar nəzəriyyəsi.**
- C) proqram-məqsəd
- D) ekspert qiymətləndirilməsi.
- E) anket sorğuları.

101) Sual:Nəzarət obyektini üçün informasiya modelinin seçilməsi ekoloji auditin hansı fəaliyyətinə aiddir?

- A) müəssisədə vəziyyətin təhlili
- B) dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması
- C) ekoloji auditorun vəzifəsinə uyğun deyil**
- D) ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.
- E) audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması

102) Sual: Eko-iqtisadi,eko-hüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühiti mühafizə sahəsində qanunvericiliyin gözlənilməsi auditin hansı funksiyasına aiddir?

- A) ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması
- B) ekoloji auditin predmetinə**
- C) istehsal sahələrinin təşkil olunması.
- D) sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.
- E) audit aparən qururun formalaşması

103) Sual: Auditor xidmətinə aid deyil:

- A) daxili audit
- B) kənar audit
- C) uyğunluq audit
- D) məcburi audit
- E) könüllü audit**

104) Sual:Təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi auditin hansı fəaliyyətinə uyğun deyil:

- A) ekoloji siyasətin hazırlanması
- B) təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması
- C) təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi
- D) ekoloji auditin predmetinə**
- E) ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi

105) Sual:İlk dəfə audit tətbiq edən dövlətlər sırasındadır:

- A) Rusiya
- B) Yaponiya
- C) Fransa
- D) ABŞ**
- E) Almaniya

106) Sual:Təbii resurslarda istifadə və bərpası üzrə hesablamaların və digər fəaliyyətlərin yoxlanılması nə ilə uyğundur?

- A) ekoloji audit ilə
- B) təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- C) antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır
- D) təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır
- E) çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır

107) Sual: Auditor xidmətinə aid deyil:

- A) daxili audit
- B) kənar audit
- C) bitkinlik auditi
- D) əməliyyat auditi
- E) maliyyə hesabının auditi

108) Sual:Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər hansı auditor vəzifəsi ilə uyğundur?

- A) auditor vəzifəsinə uyğun deyil
- B) auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək
- C) auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək
- D) məlumatların məxvi saxlanması
- E) sənədlərin qorunub saxlanması

109) Sual: Auditorların vəzifəsinə daxil olmayan hansıdır?

- A) müəssisələrə maliyyə yardımı göstərmək
- B) mühasibat uçotunun təşkilinə kömək göstərilməsi
- C) verginin hesablanmasına kömək
- D) sifarişçiyə informasiya xidməti
- E) ekspert qiymətləndirilmələri

110) Sual: Ekoloji menecmentin prinsipləri aşağıdakılardır: 1. Məqsədyönlülük; 2. Təfəkkürə əsaslanma; 3. İqtisadi təhlil; 4. Səmərəlilik; 5. Ardıcılıq.

- A) 1, 3, 5;
- B) 2, 4, 5;

- C) 1, 2, 5;
- D) 3, 4, 5;
- E) 1, 2, 3.

111) Sual: Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

- A) ekoloji balans və nəzarət;
- B) ekoloji uçot və audit;
- C) ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;
- D) ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma;**
- E) doğru cavab yoxdur.

112) Sual: Ekoloji menecment konsepsiyasına aid deyil:

- A) ekoloji menecmentin prinsipi;
- B) texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi;**
- C) ekoloji menecmentin təşkili;
- D) ekoloji menecmentin funksional həcmi;
- E) elmin metodologiyası və rolu.

113) Sual: Ekoloji menecmentin məqsədi:

- A) idarəetmədə iqtisadi və ekoloji maraqları təmin etmək və təhlükəsiz əmək şəraiti yaratmaqdır;**
- B) təbiətdən səmərəli istifadə və resurs qoruyucu fəaliyyətdə beynəlxalq və milli aktların tələblərinə əməl etməkdir;
- C) hüquqi və fiziki şəxslərin təbiətdən istifadə fəaliyyətində hüquqlarını təmin etməkdir;
- D) təbiəti mühafizə problemlərinin həlli üçün menecmentdən istifadə maraqlarını artırmaqdır;
- E) müəssisə və təşkilatlarda təbiəti mühafizə fəaliyyətini yaxşılaşdırmaqdır.

114) Sual: Ekoloji menecmentin funksiyalarına aid deyil:

- A) ekoloji marketinq;
- B) planlaşdırma ;
- C) tənzimlənmə;
- D) uçot və nəzarət;
- E) balanslaşdırma.**

115) Sual: Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır?

- A) 4
- B) 6
- C) 5
- D) 2
- E) 3

116) Sual: Ekoloji menecment sisteminin elementləri: 1. Fəaliyyətin auditi və nəzarət; 2. Ekoloji siyasət; 3. Fəaliyyətin təşkili və reallaşdırması; 4. Təbiətdən istifadənin planlaşdırılması; 5. Ekoloji subsidiyalar.

- A) 1, 2, 3;
- B) 3, 4, 5;
- C) 2, 3, 4;
- D) 1, 4, 5;
- E) 1, 3, 5.

117) Sual: Ekoloji menecmentin inkişaf amillərinə daxildir:

- A) ekoloji ödənişlər;
- B) ekoloji yönümlü subsidiyalar;
- C) ekoloji mühitə kompleks təsir;
- D) ekoloji şəraitin monitorinqi, təsir və resursların mövcudluğu;
- E) ekoloji planlaşdırma və prqonozlaşdırma.

118) Sual: Ekoloji menecment nədir?

- A) cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- B) təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahəsidir;
- C) təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- D) təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçuotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
- E) faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.

119) Sual: Ekoloji menecmentin əsasını təşkil edir:

- A) qiymətləndirmə, təhlil;
- B) ekstrapolyasiya, kartoqrafik;
- C) balans, nəzarət, uçot və audit;
- D) planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinq;
- E) doğru cavab yoxdur.

120) Sual: Ekoloji menecmentin vəzifələri: 1. Müəssisənin yaşıl imicinin yaradılması; 2. Təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili; 3. İstehsalın təkmilləşdirilməsi; 4. Ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili; 5. Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.

- A) 2, 4, 5;
- B) 1, 2, 3;**
- C) 2, 3, 4;
- D) 3, 4, 5;
- E) 1, 4, 5.

121) Sual: Ekoloji menecmentin inkişaf amillərindən deyil: 1. Ekoloji subsidiyalar; 2. Ekoloji şəraitin monitorinqi; 3. Ekoloji təsir və resursların mövcudluğu; 4. Ekoloji ödənişlər; 5. Ekoloji cərimələr.

- A) 2, 4, 5;
- B) 1, 3, 5;
- C) 3, 4, 5;
- D) 1, 2, 4;
- E) 1, 4, 5.**

122) Sual: Ekoloji menecmentin prinsiplərindən deyil:

- A) təfəkkürə əsaslanma;
- B) uzaqgörənlik;
- C) məqsədyönlülük;
- D) ardıcılıq;
- E) doğru cavab yoxdur.**

123) Sual: Ekoloji menecment konsepsiyasında mühüm rol oynayan funksiya:

- A) təhlükəsizlikdir;

- B) yerləşdirmədir;
- C) idarəetmədir;
- D) tullantıların utilizasiyasıdır;
- E) səmərəlilikdir.

124) Sual: Ekoloji menecmentin funksiyaları aşağıdakılardır: 1. Təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarət; 2. Planlaşma və tənzimlənmə; 3. Balanslaşdırma və nizamlama; 4. Təşkilatlanma və motivləşmə; 5. Səmərəlilik və təhlükəsizlik.

- A) 1, 2, 4;
- B) 2, 3, 5;
- C) 3, 4, 5;
- D) 1, 4, 5;
- E) 2, 4, 5.

125) Sual: Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- A) Rusiya
- B) Yaponiya
- C) Fransa
- D) ABŞ**
- E) Almaniya

126) Sual: Ekoloji menecment sisteminin elementlərinə aid deyil:

- A) ekoloji siyasət;
- B) təbiətdən istifadə fəaliyyətinin planlaşdırılması;
- C) fəaliyyətin təşkili və reallaşdırılması;
- D) fəaliyyətin nəticələrinin təhlili və yenidən baxılma;
- E) fəaliyyətin auditı və nəzarət sisteminin tətbiqi.

127) Sual: Ekoloji ekspertizanın əsas prinsipləri hansılardır?

- A) imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslilik
- B) müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- C) imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.

D) imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.

E) enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.

128) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxil deyil?

A) kompleks elmi-tədqiqat işlərindən ibarət təsərrüfat layihələrinin ekoloji ekspertizası.

B) meşənin kəsilməsi üçün nəzərdə tutulan sahənin seçilməsi.

C) dövlət ekoloji tələb və normativlərin yerinə yetirildiyi halda istismarına icazənin verilməsi.

D) modernləşdirmə məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müəssisələrin ekoloji ekspertizası.

E) istehsal olunan və xaricdən gətirilən yeni texnika texnologiya material və maddələrin ekoloji ekspertizası.

129) Sual: Ekoloji ekspertiza dedikdə nəzərdə tutulur:

A) iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.

B) siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.

C) hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.

D) siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

E) iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

130) Sual: Ekobiokimyəvi monitoring dedikdə başa düşülür:

A) ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.

B) ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.

C) ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.

D) ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət.

E) ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.

131) Sual:Mənafe monitoringi nədir?

A) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitoring.

B) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitoring.

C) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitoring.

D) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitoring.

E) xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitoring.

132) Sual:Çirkləndirici mənbələrinin monitorinqi dedikdə başa düşülür:

- A) yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.
- B) yerini dəyişməyən, bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin**
- C) Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- D) müəyyən bir sahənin.
- E) bir nöqtədə yerləşən mənbənin.

133) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- A) monitorinqin təsir amili dedikdə müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri başa düşülür.
- B) müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri başa düşülür.**
- C) müxtəlif təbii təsir amilləri başa düşülür.
- D) müxtəlif fiziki təsir amilləri başa düşülür.
- E) sənaye müəssisələrinin çirkləndirilməsi başa düşülür.

134) Sual: Baza monitorinq sistemi nədir?

- A) regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.**
- B) bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- C) faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
- D) hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- E) litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.

135) Sual: Qlobal monitorinq sistemi nədir?

- A) dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək**
- B) yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- C) litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- D) materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- E) cavabların hamısı doğrudur.

136) Sual: Ekoloji monitorinqin təsir amili dedikdə başa düşülür:

- A) müxtəlif çirkləndirici maddələr.

- B) kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- C) təbii təsir amilləri.
- D) müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri.**
- E) fiziki təsir amilləri.

137) Sual: Ekoloji monitoring sistemi siniflərinə ayrılır:

- A) təsir amilinə görə.
- B) çirkləndirici mənbələrə görə.
- C) təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə.**
- D) miqyasına görə
- E) aparıldığı yerə görə.

138) Sual: Ekoloji monitoringin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- A) atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.**
- B) atmosfer, yeraltı sular.
- C) yerüstü sular, okeanlar.
- D) okeanlar və dənizlər.
- E) atmosfer, kriosfera

139) Sual:Təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl hansı hallarda keçirilməlidir?

- A) iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- B) ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.
- C) milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- D) ətraf mühitin ekspertizasında**
- E) ekoloji fəlakət baş verdikdə.

140) Sual:İqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi nədir?

- A) ekoloji ekspertiza**
- B) siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- C) hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- D) siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

E) iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

141) Sual: Qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr hansı monitorinqin vəzifəsi hesab olunur?

- A) ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- B) göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- C) ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- D) kompleks ekoloji monitorinqinin keçirilməsi.**
- E) yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq

142) Sual: Hansı monitorinq universal monitorinq hesab edilir?

- A) ekoloji ekspertiza
- B) kompleks nəzarət
- C) kompleks ekoloji monitorinq**
- D) nəzarət obyektinin monitorinqi
- E) fiziki monitorinq

143) Sual:ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət nə adlanır?

- A) ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- B) ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
- C) ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- D) ekokimyəvi vəziyyətə nəzarət**
- E) ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət

144) Sual:ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir:

- A) ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- B) ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- C) litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- D) fiziki monitorinq.**
- E) insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.

145) Sual: Radiotermik cihazlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinqdir:

- A) məsafə monitorinqi anlayışı
- B) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.
- C) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitorinq.
- D) radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq.
- E) xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitorinq

146) Sual: Bioloji monitorinq nələr vasitəsilə həyata keçirilir?

- A) bioloji monitorinq biosferdə aparılan monitorinqidir.
- B) bioloji monitorinq bitki aləmində aparılan monitorinqidir.
- C) bioloji monitorinq dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitorinqidir.
- D) bioloji monitorinq heyvanlar aləmində aparılan monitorinqidir.
- E) bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitorinqidir

147) Sual: Regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonalara nəzarət necə adlanır?

- A) regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitorinqi.
- B) impakt monitorinq sistemi**
- C) lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitorinqi.
- D) Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitorinqi.
- E) Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitorinqi.

148) Sual: Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitorinq hansıdır?

- A) lokal monitorinq sistemi**
- B) bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- C) kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- D) təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.
- E) cavabların hamısı doğrudur

149) Sual: Bütöv biosferdə ekoloji komponentlərlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək necə adlanır?

- A) qlobal monitorinq sistemi**
- B) yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- C) litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.

D) materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.

E) cavabların hamısı doğrudur

150) Sual:Hər hansı bir region daxilində gedən proseslər hansı monitoring adlanır?

A) hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.

B) inzibati rayon daxilində gedən proseslərə.

C) hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.

D) regional monitoring sistemi

E) dünyada gedən proseslərə.

151) Sual:Ölkə miqyasında aparılan ekoloji monitoring hansı monitoringdir?

A) beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.

B) bir neçə ölkədə aparılan monitoring.

C) milli monitoring

D) materikdə aparılan monitoring.

E) şəhərdaxilində aparılan monitoring.

152) Sual: Regional antropogen təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı monitoring növü məşğuldur?

A) Baza monitoring sistemi

B) lokal monitoring sistemi

C) kimyəvi monitoring sistemi

D) milli monitoring sistemi

E) dünyəvi monitoring sistemi

153) Sual: Bir nöqtədə yerləşən mənbəyin,hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin monitoringi nədir?

A) yerini dəyişməyən mənbəyin monitoringi.

B) çirkləndirici mənbələrin monitoringi

C) Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.

D) müəyyən bir sahənin.

E) bir nöqtədə yerləşən mənbənin

154) Sual: Atmosfer, yerüstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera nəyə aid edilir?

- A) monitorinqin obyektinə
- B) atmosfer, yeraltı sular.
- C) yerüstü sular, okeanlar.
- D) okeanlar və dənizlər.
- E) atmosfer, kriosfera

155) Sual: əhalinin miqrasiyasının nizamlanması hansı monitorinqin tərkib hissəsidir?

- A) ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- B) ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- C) çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühidə yaranacaq vəziyyətin proqnozu.
- D) bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.
- E) monitorinq sisteminə daxil deyil

156) Sual: Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- A) antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- B) antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- C) Antropogen amilin təsirindən ətraf mühidə yaranan dəyişikliklərə
- D) nəqliyyatın inkişafına nəzarət
- E) təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.

157) Sual: Antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət nə adlanır?

- A) nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- B) sənaye müəssisələrinə nəzarət
- C) əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- D) kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.
- E) antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinq

158) Sual: Təbii və antropogen təsirdən ətraf mühidə baş vermiş dəyişikliklərə nəzarət nə adlanır?

- A) qlobal monitorinqdir.
- B) qısa müddətli monitorinqdir.

C) biosferin kompleks monitorinqidir.

D) fiziki monitorinqidir.

159) Sual: Ekoloji monitorinq sözünün mənası latıncadan tərcümədən nədir?

A) öyrənmək

B) nəzər salmaq

C) təhlil etmək

D) uzlaşdırmaq

E) çirklənməni azaltmaq

160) Sual:Müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilər,təbii və fiziki təsirlər nə adlanır?

A) müxtəlif çirkləndirici maddələr.

B) kimyəvi çirkləndirici maddələr.

C) kimyəvi çirkləndirici maddələr.

D) monitorinqin təsir amili

E) fiziki təsir amilləri.

161) Sual:Təsir amilinə,çirkləndirici mənbələrə,miqyasına görə fərqlənmələr nə adlanır?

A) təsir amilinə görə.

B) çirkləndirici mənbələrə görə.

C) monitorinq sistemi

D) miqyasına görə

E) aparıldığı yerə görə

162) Sual: Uzun müddətli müşahidə sistemi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması nədir?

A) ətraf mühitin monitorinqidir

B) ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.

C) ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir

D) onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.

E) demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir

163) Sual:Təbii ehtiyatların ekoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- A) NBA
- B) ABC**
- C) İHJ
- D) DES
- E) UNO

164) Sual:İstismarın izn həddinə aiddir:

- A) ekoloji iqtisadi məhdudiyyət**
- B) Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- C) Tullantıların izn həddi (TİH)
- D) Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- E) Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)

165) Sual: Termik çirklənmə sulara neçə dərəcə ola bilər?

- A) 5°C**
- B) 8°C
- C) 6°C
- D) 2°C
- E) 10°C

166) Sual: Desibel hansı çirklənmənin vahididir?

- A) maye tullantı
- B) səs-küy**
- C) bərk tullantı
- D) toz tullantıları
- E) sürət vahididir

167) Sual:KİH,TİH nəyin göstəriciləridir?

- A) keyfiyyət normativi**
- B) Ümumdaxili məhsul.

- C) Ümummilli məhsul.
- D) Yoxsulluq indeksi.
- E) İnsan potensialının inkişaf indeksi.

168) Sual:Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün nə lazımdır?

- A) ekoloji məhdudiyətlər
- B) Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
- C) Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün.
- D) Kənd təsərrüfatı üçün.
- E) Torpağı genişləndirmək üçün.

169) Sual:Təbii mühitin qorunması nəyi tələb edir?

- A) Sənayeni inkişaf etdirmək
- B) Yeni məhsul növləri tapmaq.
- C) genetik fondun saxlanması
- D) Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.
- E) Meliorasiyanın inkişafı.

170) Sual:İnsanların ekoloji təhlükəsizliyinə aid edilir:

- A) Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- B) ekoloji normativlər**
- C) Ekoloji təhlükəsizlik.
- D) İqtisadi təhlükəsizlik
- E) Texniki təhlükəsizlik.

171) Sual:Təbii mühitə icazə verilən təsir norması nədir?

- A) keyfiyyət normativi**
- B) Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- C) Ekoloji təhlükəsizlik.
- D) İqtisadi təhlükəsizlik
- E) Texniki təhlükəsizlik.

172) Sual: Fiziki,kimyəvi,bioloji və radioaktiv çirklənmələr nədir?

- A) Heyvanlar.
- B) təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində**
- C) İnsanlar.
- D) Başqa planetlərdən gəlmələr.
- E) Meşələr.

173) Sual:ətraf mühitə antropogen təsir necə baş verir?

- A) insanlar tərəfindən
- B) Heyvanlar.
- C) Quşlar.
- D) İnsanlar.**
- E) Başqa planetlərdən gəlmələr.

174) Sual:Təbii ünsürlərə nələrə aid edirlər?

- A) biosfer
- B) litosfer
- C) təbii şərait
- D) su,torpaq,hava və s.**
- E) ozonosfer

175) Sual:Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri nədir?

- A) Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- B) Sənaye qovşaqları.
- C) İqtisadi rayonlar.
- D) Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.
- E) ekoloji iqtisadi sistemlərin tərkib hissəsi**

176) Sual: Zəif və ciddi terminləri nəyə aiddir?

- A) davamlı inkişaf**

- B) Reqional inkişaf.
- C) Lokal inkişaf.
- D) Texnikanın tətbiqi.
- E) Yeni texnologiyanın gətirilməsi

177) Sual:Tələbat termininə aiddir:

- A) Abstrakt
- B) Sosial qrupu əhatə edir.
- C) İnsanların yaşayış tərzii.
- D) Özünü bərpa qabiliyyəti.
- E) Fəaliyyət növüdür.

178) Sual: Ekoloji həyatın mənəvi varlığı nədir?

- A) cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- B) Ekoloji iqtisadi tələb
- C) İqtisadi reformalar.
- D) İqtisadi maraq.
- E) Ziddiyyətli anlayış.

179) Sual: Ekoloji normativlər nəyin göstəricisidir?

- A) Ərazi istehsal kompleksləri.
- B) Təbii ərazi kompleksləri.
- C) Sənaye qovşaqları.
- D) Şəhərlər.
- E) ətraf mühitin keyfiyyəti

180) Sual:Təbii ehtiyatların təsnifatı nəyə aid edilir?

- A) İqlim göstəricilərinə.
- B) Çay şəbəkəsi.
- C) təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqəyə
- D) Təbii ehtiyatların emalı.

E) Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.

181) Sual:ətraf mühitin keyfiyyəti nədir?

- A) Suyun çirklənməsi.
- B) Atmosferin çirklənməsi.
- C) Torpağın çirklənməsi.
- D) ekoloji norma**
- E) Meşələrin çirklənməsi

182) Sual: Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yarana bilər?

- A) Radioaktiv şüalanma.
- B) Radio dalğaları.
- C) mobil telefonlar**
- D) Exo.
- E) Səs-küy.

183) Sual:Təbii üsürlərdə kimyəvi birləşmə və element üçün nə tələb olunub?

- A) Bütün kimyəvi elementlər üçün.
- B) Bütün komponentlər üçün.
- C) Dəniz və içməli sular üçün.
- D) Təbii üsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.
- E) konsentrasiyanın izn həddi**

184) Sual:Təbiəti mühafizə tədbirləri hansı səviyyədə həll olunur?

- A) kosmik səviyyədə;
- B) təbii-ərazi kompleksində;
- C) ekoloji-iqtisadi səviyyədə**
- D) ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
- E) iqtisadi rayon səviyyəsində.

185) Sual: Obyektə təsir edən mühit necə adlanır?

- A) Sənaye qovşaqları.
- B) ətraf mühit**
- C) İnfrastruktur.
- D) İqlim mühiti.
- E) Sosial mühit.

186) Sual:Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsi nədir?

- A) ümumi iqtisadi qiymətləndirməlidir
- B) insanların maddi nemətidir
- C) təsərrüfat əhəmiyyətinin pulla ifadəsidir**
- D) Dövlət tərəfindən tənzimlənir
- E) elmi əsaslarla yerinə yetirilir

187) Sual: Orta radiasiya fonu Azərbaycan Respublikasında nə qədərdir?

- A) 15-20 mkr/saat**
- B) 5-10mkr/ saat.
- C) 20-25 mkr/ saat.
- D) 30-40 mkr/ saat
- E) 10 mkr/ saat.

188) Sual:Dənizdə və şirin sulara konsentrasiyanın izn həddi hansı səviyyədədir?

- A) eynidir
- B) qismən uyğundur
- C) bir birindən fərqlənir**
- D) fərqli deyil
- E) izn həddi yoxdur

189) Sual:ətraf mühitin çirkləndiyi sahələr :

- A) dənizlərdə;
- B) ərazi**
- C) göllərdə;

- D) kosmosda;
- E) adalarda.

190) Sual:Aşağıdakılar hansı monitorinqin praktiki istiqamətlərinə aid deyil?

- A) ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- B) ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- C) çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- D) bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.
- E) əhalinin miqrasiyasının nizamlanması.

191) Sual:Aşağıdakılardan hansı antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinqin əsas məsələlərinə daxildir?

- A) nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- B) sənaye müəssisələrinə nəzarət
- C) əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- D) kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.
- E) antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət.

192) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?

- A) ekoloji monitorinq baza monitorinqidir.
- B) qlobal monitorinqidir.
- C) qısa müddətli monitorinqidir.
- D) biosferin kompleks monitorinqidir.
- E) fiziki monitorinqidir.

193) Sual:ətraf mühitin monitorinqi nədir?

- A) uzun müddətli müşahidə sistemi olub, ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması.
- B) ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- C) ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- D) onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.
- E) demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir.

194) Sual:Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi nədir?

- A) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- B) ekoloji proqnozlaşmadır**
- C) ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır
- D) təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır
- E) havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir

195) Sual: Ekoloji ekspertizanın mexanizmi neçə elementlə səciyyələnir ?

- A) 5
- B) 2
- C) 3**
- D) 10
- E) 6

196) Sual:Dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir:

- A) təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası**
- B) ekoloji təhsilin bir formasıdır
- C) ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir
- D) demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir
- E) iqtisadi siyasətin əsasıdır

197) Sual: Regional monitoring sistemi nəzarəti həyata keçirir:

- A) hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- B) inzibati rayon daxilində gedən proseslərə.
- C) hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.
- D) hər hansı bir region daxilində gedən proseslərə.**
- E) dünyada gedən proseslərə.

198) Sual:ətraf mühitin ekspertizası hansı hallarda keçirilməlidir?

- A) iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- B) ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.**

- C) milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- D) təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl.**
- E) ekoloji fəlakət baş verdikdə.

199) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- A) antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- B) antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- C) Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- D) sənayenin inkişafına nəzarət.**
- E) təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.

200) Sual:insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.

- A) bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
- B) bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir.
- C) bioloji monitoring dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitoringdir.
- D) bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.
- E) bioloji monitoring bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir.**

201) Sual: Fiziki monitoring dedikdə başa düşülür:

- A) ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- B) ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- C) litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- D) ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarət.**
- E) insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.

202) Sual: İmpakt monitoring sistemi nədir?

- A) regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
- B) regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli**
- C) lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.
- D) Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.
- E) Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.

203) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?

- A) lokal monitorinq sistemi konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- B) bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- C) kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- D) təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.
- E) cavabların hamısı doğrudur.

204) Sual: Aşağıdakılardan hansı kompleks ekoloji monitorinqin vəzifələrinə daxildir?

- A) ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- B) göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- C) ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- D) ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- E) yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq.

205) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansının kompleks ekoloji monitorinqə aidiyyəti yoxdur?

- A) nəzarət obyektinin seçilməsi.
- B) ayrılmış nəzarət obyektinin müayinəsi
- C) istehlak normativ və məhdudiyətləri.
- D) ölçmə işlərinin planlaşdırılması.
- E) nəzarət obyektinin vəziyyətinin dəyişməsinin proqnozlaşdırılması.

206) Sual:İmperativ,təhlükəsizlik,aşkarlıq,müstəqillik,komplekslilik ekspertizanın hansı funksiyasına aiddir?

- A) ekoloji ekspertizanın əsas prinsipinə
- B) müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- C) imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- D) peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.
- E) enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.

207) Sual: Ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxildir?

- A) ətraf mehitdə baş verən hadisələrin ekspertizası

- B) kompleks elmi tədqiqat işlərindən ibarət layihələrin ekoloji ekspertizası
- C) təbii floranın layihələndirməsinin ekspertizası
- D) ekspertizanın elmi əsasları
- E) ekspertizanın funksiyaları

208) Sual: Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:

- A) beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.
- B) bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
- C) ölkə miqyasında aparılan monitoring.
- D) materikdə aparılan monitoring.
- E) şəhərdaxilində aparılan monitoring.

209) Sual: Azərbaycanın illik su ehtiyatları təşkil edir:

- A) 21-27 km;
- B) 10,3 – 21 km;
- C) 20 -30 km;
- D) 24 -31 km;
- E) 27 -34 km.

210) Sual: Azərbaycanda təsərrüfat sahələri içərisində ətraf mühitə ən az təsir göstərən:

- A) sənaye;
- B) nəqliyyat;
- C) kənd təsərrüfatı;
- D) səhiyyə;
- E) mənzil-kommunal.

211) Sual: Hidrosferin çirklənmə indeksinə ən az təsir edən amil:

- A) çirkləndirici müəssisələrin sayı;
- B) çirkab suların həcmi;
- C) əhalinin sayı;
- D) istehsal məqsədilə istifadə olunan suyun həcmi;

E) istehsalın həcmi.

212) Sual: Azərbaycanca təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi prosesi əlaqədardır:

- A) ərazi-istehsal kompleksinin inkişafından;
- B) regionlarda məhsuldar qüvvələrin inkişafından;**
- C) təsərrüfatın inkişaf göstəricilərindən;
- D) müxtəlif təbii üsürlərdən;
- E) sənaye və kənd təsərrüfatının inkişafından

213) Sual: Fəal çirklənmə zolaqlarının radiusu bərabərdir:

- A) 50 h**
- B) 10 h
- C) 2 h
- D) 8 h
- E) 20 h

214) Sual: Müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd nə adlanır?

- A) [yeni cavab] təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər
- B) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- C) cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd
- D) müəssisənin ekoloji pasportu**
- E) tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.

215) Sual: Təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələri nə ilə müəyyən olunur?

- A) real ehtiyat və imkanların olması.
- B) istehlak normativ və məhdudsiyyətləri
- C) elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri
- D) təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- E) genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə**

216) Sual: Regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanmaq nədir?

- A) dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- B) hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- C) iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- D) proqram-məqsəd üsulunun mahiyyətidir**
- E) hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır

217) Sual: Ekoloji proqnozlaşdırmanın üsullarından biridir:

- A) dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik
- B) riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans
- C) proqram-məqsəd,genetik və normativ üsullar,ekspert qiymətləndirməsi**
- D) anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.
- E) balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.

218) Sual: Qraflar nəzəriyyəsi nəyə əsaslanır?

- A) genetik və normativ üsulların sintezi
- B) ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasına**
- C) proqram-məqsəd
- D) ekspert qiymətləndirilməsi
- E) anket sorğuları

219) Sual:Çirkləndirici maddələrin həcmi nəyə təsir edir?

- A) Məhsulun maya dəyəri;
- B) Torpağın münbitliyi;
- C) Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərərə**
- D) İqlim;
- E) Məhsulun həcmi.

220) Sual:Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərin cəmi nə deməkdir?

- A) Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- B) Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- C) kimya sənayesinə dəyən zərər kimi**

- D) Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;
- E) Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi

221) Sual: Birbaşa üsulla nə hesablanır?

- A) çirklənmədən dəyən zərər
- B) iqtisadi qiymətləndirmə
- C) sosial problemlər
- D) vergi ödənişlər
- E) sosial ödənişlər

222) Sual: Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin çirklənməsinə görə normaların tətbiqi ödənişlərin hesablanma metodikası prinsipinə aiddir:

- A) əsasən aiddir
- B) uyğunluğu yoxdur
- C) aid deyil
- D) prinsipin məqsədidir
- E) qanuna uyğunluqdur

223) Sual: Sudan istifadə həcminə görə vergilər ondan istifadəyə görə ödəniş formalarının uyğunluğu:

- A) Su vergisi.
- B) Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- C) Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- D) istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil
- E) Doğru cavab yoxdur.

224) Sual: Aşağıdakılardan təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarına aid olmayan hansıdır?

- A) Məsrəf.
- B) Renta.
- C) Təkrar istehsal və ya bərpa.
- D) axtarışlar
- E) Doğru cavab yoxdur.

225) Sual: Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə olmalıdır-hansı prinsipə uyğun gəlir?

A) Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş prinsipi

B) Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.

C) Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.

D) istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

E) ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.

226) Sual: Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər ödəniş növünə aiddir?

A) Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.

B) ödəniş növünə aid deyil

C) Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər.

D) Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə.

E) Aksizlər.

227) Sual:

228) Sual: Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid edilir?

A) Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.

B) Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.

C) Meşə gəlirləri.

D) Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.

E) aid edilmir

229) Sual: İqtisadi qiymətləndirməyə görə nə müəyyənləşdirilir?

A) Onların tərkibinə görə;

B) Onların yatırım şəraitinə görə.

C) təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş

D) Onlardan istifadənin həcminə görə.

E) Doğru cavab yoxdur

230) Sual: Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- A) Təbiəti mühafizə xərclərindən
- B) Tullantıların izn həddindən.
- C) Konsentrasiyanın izn həddindən.
- D) İstismarın izn həddindən.
- E) torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi

231) Sual:Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- A) Təbiəti mühafizə xərclərindən
- B) Tullantıların izn həddindən.
- C) Konsentrasiyanın izn həddindən.
- D) suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi**
- E) İstismarın izn həddindən.

232) Sual:Müəssisələrin texnoloji durumu nədən asılı deyil:

- A) Tullantıların həcmindən.
- B) Tullantıların tərkibindən
- C) Tullantıların təhlükə əmsalından.
- D) tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmindən**
- E) regionların ekoloji vəziyyətindən

233) Sual:Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir:

- A) Tullantıların həcmindən.
- B) Tullantıların tərkibindən
- C) Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
- D) ödənişin həcmi**
- E) Regionların ekoloji vəziyyətindən.

234) Sual: Regionların ekoloji vəziyyəti ilə suyun çirklənməsi arasında asılılıq:

- A) Tullantıların həcmindən.
- B) Tullantıların həcmindən.
- C) Tullantıların tərkibindən.

- D) Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.
- E) çirklənməyə görə ödənişin həcmindən**

235) Sual:Müəssisənin ekoloji xərcindən asılı deyil:

- A) atmosferin çirklənməyə görə ödənişinin həcmindən**
- B) Tullantıların həcmindən.
- C) Tullantıların tərkibindən.
- D) İncredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.
- E) Radionların ekoloji vəziyyətindən.

236) Sual: Tullantıların həcminə görə ödənişə aid deyil:

- A) Yerlə təkindən istifadəyə görə.
- B) Meşə gəlirləri.
- C) Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
- D) Sudan istifadəyə görə ödəniş.
- E) Tullantıların həcminə görə ödəniş.**

237) Sual: Tullantıların həcmi nəyə təsir göstərir?

- A) Tullantıların izn həddi.
- B) Konsentrasiyanın izn həddi.
- C) ödənişin həcminə**
- D) Fəal çirklənmə zolaqları.
- E) Təbii mühafizə xərcləri

238) Sual:Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

- A) Təbii mühafizə xərclərindən.
- B) çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən**
- C) Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- D) Tullantıların izn həddindən.
- E) Konsentrasiyanın izn həddindən

239) Sual:Fəal çirklənmə zolaqları hansı ölçü ilə xarakterizə olunur?

- A) 50 h
- B) 10 h
- C) 2 h
- D) 8 h
- E) 20 h

240) Sual:Zərərli maddələrin nisbi nisbi təhlükə əmsalı nəyə təsir edir?

- A) Havanın kimyəvi tərkibi.
- B) Havada olan su buxarının həcmi.
- C) Havada olan tozun həcmi.
- D) atmosferin çirklənməsindən dəyən zərəre
- E) Havanın təzyiqi.

241) Sual: Havaya atılan zərərli maddələrin həcmi nədən asılıdır?

- A) Havanın kimyəvi tərkibindən.
- B) Havanın təzyiqindən.
- C) çirklənməyə dəyən zərərdən
- D) Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.
- E) Havada olan tozun həmindən.

242) Sual: Su hövzələrinin çirklənməsindən çirkab suların həcmi nədən asılıdır?

- A) Su sərfi.
- B) su hövzələrinə dəyən zərərdən
- C) Yağıntılarn miqdarı.
- D) Yağıntılarn tərkibi
- E) Suyun kimyəvi tərkibi.

243) Sual: Su hövzələrində zəhərli maddələrin nisbi təhlükəlilik əmsalı nədən asılıdır?

- A) çirklənmədən dəyən zərərdən
- B) Su sərfindən;

- C) Su modulundan;
- D) Yağıntılardan;
- E) Suyun kimyəvi tərkibindən

244) Sual: Hansı variantda heyvandarlıq məhsulu aşağı düşür?

- A) zərər dəyəndə
- B) Otlaq sahələrindən.
- C) Bitkilərin məhsuldarlığından.
- D) Əkin sahələrindən.
- E) Mexanizasiyadan.

245) Sual: Meşələrin böyümə sürəti ilə müşə təsərrüfatına dəyən zərər arasında hansı asılılıq var?

- A) meşələrdə sanitariya kəsmədən;
- B) Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- C) Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- D) asılı olmadığından**
- E) Meşələrin çirklənmə sahəsindən

246) Sual: Heyvandarlıqda məhsuldarlığın aşağı düşməsi nədən asılıdır?

- A) Çirklənən torpağın sahəsindən;
- B) Heyvandarlığa dəyən zərərdən**
- C) Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsiindən;
- D) Yem bazasının azalmasından;
- E) Bitkiçiliyə dəyən zərərdən.

247) Sual: Her hektardan gələn gəlirlə torpağın dövriyyədən çıxması arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- A) Torpağın münbitliyindən.
- B) Bitkilərin növündən.
- C) dəyən zərərdən
- D) Bitkilərin məhsuldarlığından.
- E) Heyvanların məhsuldarlığından

248) Sual:Çirklənmə ilə bitkiçilik arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- A) Məhsulun maya dəyərindən.
- B) Əkin sahələrindən.
- C) bitkiçiliyə dəyən zərərdən
- D) Məhsulun daşınma xərcindən.
- E) Torpağın münbitliyindən.

249) Sual:Təbii resurslardan səmərəli istifadənin əsas məqsədi nədir?

- A) ətraf mühitdən istifadənin ödənişliliyini müəyyənləşdirmək
- B) Təbiətdən istifadəni tənzimləmək.
- C) Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- D) Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- E) Doğru cavab yoxdur.

250) Sual:Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- A) Təbiəti mühafizə xərclərindən
- B) Tullantıların izn həddindən
- C) Konsentrasinin izn həddindən
- D) tullantıların yerləşməsinə görə ödənişin həcmi**
- E) İstismarın izn həddindən.

251) Sual: Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərərə təsir edir:

- A) Havanın kimyəvi tərkibi.
- B) Havada olan su buxarının həcmi.
- C) Havada olan tozun həcmi
- D) Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.**
- E) Havanın təzyiqi.

252) Sual: Torpağın münbitliyinin dövrüyyədən çıxması nədən asılıdır?

- A) dəyən zərərdən**

- B) Hər hektardan gələn gəlirdən;
- C) Çirklənən torpağın sahəsindən;
- D) Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- E) Məhsulların satış qiymətindən

253) Sual: Torpağın dövriyyədən çıxmasından dəyən zərər asılı deyil:

- A) Torpağın münbitliyindən;
- B) Hər hektardan gələn gəlirdən;
- C) Çirklənən torpağın sahəsindən;
- D) Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- E) Məhsulların satış qiymətindən.

254) Sual: Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılıdır:

- A) Meşələrin tərkibindən;
- B) Meşələrin rütubət göstəricilərindən;
- C) Ağacların boyundan;
- D) Meşələrin çirklənmə sahəsindən;
- E) Meşələrdə ağacların diametrindən.

255) Sual: Meşələrin çirklənmə sahəsi nə ilə uzlaşır?

- A) Meşələrin tərkibindən;
- B) Meşələrin rütubət göstəricilərindən;
- C) Ağacların boyundan;
- D) Meşə təsərrüfatına dəyən zərərlə
- E) Meşələrdə ağacların diametrindən.

256) Sual:Ödənişlərin xərclənmə üsulları ödəniş sisteminin elementinə daxildir?

- A) Ödəniş növü.
- B) Ayır-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
- C) Ödənişlərin tutulması.
- D) Ödənişlərin istifadə qaydaları.

E) daxil deyil

257) Sual: Bitkiçiliyə dəyən zərər nədən asılıdır?

- A) Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- B) Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
- C) Məhsulun satış qiymətindən;
- D) məhsuldarlığın aşağı düşməsindən**
- E) Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən

258) Sual: Çirklənmədən dəyən zərər bu üsulla hesablanır:

- A) Birbaşa;
- B) Dolayı;
- C) Genetik;
- D) Laboratoriya;
- E) Təcrübə.

259) Sual: Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- A) Heyvanlarda məhsulun aşağı düşməsindən.**
- B) Otlaq sahələrindən.
- C) Bitkilərin məhsuldarlığından.
- D) Əkin sahələrindən.
- E) Mexanizasiyadan.

260) Sual: Torpağın dövriyyədən çıxmasından dəyən zərər asılıdır:

- A) Torpağın münbitliyindən.
- B) Bitkilərin növündən.
- C) Hər hektardan gələn gəlirdən.
- D) Bitkilərin məhsuldarlığından.
- E) Heyvanların məhsuldarlığından

261) Sual: Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır?

- A) Havanın kimyəvi tərkibindən.
- B) Havanın təzyiqindən.
- C) Havaya atılan zərərli maddələrin həcmindən.
- D) Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.
- E) Havada olan tozun həmindən.

262) Sual: Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərərə təsir edir:

- A) Su sərfi.
- B) Çirkab suların həcmi.
- C) Yağıntıların miqdarı.
- D) Yağıntıların tərkibi.
- E) Suyun kimyəvi tərkibi.

263) Sual: Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır:

- A) Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
- B) Su sərfindən;
- C) Su modulundan;
- D) Yağıntılardan;
- E) Suyun kimyəvi tərkibindən.

264) Sual: Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərərə təsir edir:

- A) Məhsulun maya dəyəri;
- B) Torpağın münbitliyi;
- C) Çirkləndirici maddələrin həcmi;
- D) İqlim;
- E) Məhsulun həcmi.

265) Sual: Təsərrüfata dəyən zərər neçə hesablanır:

- A) Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- B) Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- C) Nəqliyyata dəyən zərər kimi;

- D) Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;
- E) Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi.

266) Sual: Bu üsulla çirklənmədən dəyən zərər hesablanmır:

- A) empirik;
- B) birbaşa;
- C) Analitik;
- D) Dolayı;**
- E) Birbaşa empirik və analitik.

267) Sual: Heyvandarlığa dəyən zərər asılı deyil:

- A) Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- B) Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
- C) Məhsulun satış qiymətindən;
- D) Bitkiçiliyə dəyən zərərdən;**
- E) Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən.

268) Sual: Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılı deyil:

- A) meşələrdə sanitar kəsmədən;
- B) Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- C) Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- D) Meşələrin böyümə sürətindən;**
- E) Meşələrin çirklənmə sahəsindən.

269) Sual: Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- A) Çirklənən torpağın sahəsindən;
- B) Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;**
- C) Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
- D) Yem bazasının azalmasından;
- E) Bitkiçiliyə dəyən zərərdən.

270) Sual:Çirklənmədən dəyən zərər hesablanır:

- A) Dolayı;
- B) Emprik;**
- C) Tropik;
- D) İqlim;
- E) Təcrübi.

271) Sual:Çirklənmədən dəyən zərər hansı üsulla hesablanır?

- A) genetik,lokal,iqtisadi
- B) statistik,riyazi
- C) müxtəlif metodlar
- D) birbaşa,emprik,analitik**
- E) tarixi,coğrafi,ənənəvi

272) Sual:Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərər asılıdır:

- A) Məhsulun maya dəyərindən.
- B) Əkin sahələrindən.
- C) Çirklənmə sahəsindən.**
- D) Məhsulun daşınma xərcindən.
- E) Torpağın münbitliyindən.

273) Sual: Emprik üsul nədir?

- A) ətraf mühitin mühafizə tədbirləri
- B) təbii resurs potensialıdır
- C) çirklənmədən dəyən zərər hesablanır**
- D) ölçü vahididir
- E) iqtisadi göstəricidir

274) Sual: Ekoloji norma nədir?

- A) Suyun çirklənməsi.
- B) Atmosferin çirklənməsi.**

- C) Torpağın çirklənməsi.
- D) Ətraf mühitin keyfiyyəti.**
- E) Meşələrin çirklənməsi.

275) Sual: Keyfiyyət normativi nədir?

- A) Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.**
- B) Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- C) Ekoloji təhlükəsizlik.
- D) İqtisadi təhlükəsizlik.
- E) Texniki təhlükəsizlik.

276) Sual:ətraf mühitin keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- A) Ərazi istehsal kompleksləri.
- B) Təbii ərazi kompleksləri.
- C) Sənaye qovşaqları.
- D) Şəhərlər.
- E) Ekoloji normativlər.**

277) Sual:ətraf mühitin mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunmalıdır:

- A) kosmik səviyyədə;
- B) təbii-ərazi kompleksində;
- C) ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;**
- D) təbii-texnogen kompleks səviyyədə;
- E) iqtisadi rayon səviyyəsində.

278) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektı hansı sistemdir:

- A) ekoloji –iqtisadi sistem;**
- B) təbii-ərazi kompleksi;
- C) təbii-texnogen kompleksi;
- D) ərazi-istehsal kompleksi;
- E) məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.

279) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- A) təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- B) biosferin tədqiqi;**
- C) çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;
- D) təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- E) ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.

280) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin əlaqəsi yoxdur:

- A) biologiya elmləri ilə;
- B) iqtisadiyyat elmi ilə;
- C) torpaqşünaslıq elmi ilə;
- D) ekologiya elmi ilə;
- E) arxeologiya elmi ilə.**

281) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə bunlar aid deyil:

- A) meşə emalı;**
- B) təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- C) resursların kompleks istifadəsi;
- D) təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;
- E) iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.

282) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin vəzifələrinə aiddir:

- A) təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;**
- B) məhsulların sənaye emalı;
- C) kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı;
- D) neft istehsalı;
- E) qazın emalı.

283) Sual: ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektinə aid deyil:

- A) təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;

- B) təbii resurs potensialı;
- C) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- D) sənaye obyektləri.**
- E) təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;

284) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat istiqamətinə aid deyil:

- A) təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- B) təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- C) biosfer;**
- D) təbii resurs potensialı.
- E) təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;

285) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu elmlərlə sıx əlaqədə deyil:

- A) ekologiya;
- B) biologiya;
- C) coğrafiya;
- D) tarix;**
- E) iqtisadiyyat.

286) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi aiddir:

- A) təbiət elmlərinə;
- B) iqtisadiyyat elmlərinə;**
- C) biologiya elmlərinə;
- D) coğrafiya elmlərinə;
- E) ekologiya elmlərinə.

287) Sual:ətraf mühitdən istifadə prosesi harada baş verir?.

- A) Reqionda.
- B) Ərazidə.**
- C) Sənaye sahəsində.
- D) Kənd təsərrüfatında.

E) Nəqliyyatda.

288) Sual:əMİ elmi öyrənir:

- A) Təbii resurs potensialını və s.
- B) Təbii ərazi komplekslərini və s.
- C) Ərazi istehsal kompleksləri və s.
- D) Təbii ehtiyatları və s.
- E) Təbii şəraiti və s.

289) Sual:əMİ-nin tədqiqat istiqamətinə aid edilmir:

- A) təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- B) təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- C) təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- D) biosenoz**
- E) təbii resurs potensialı.

290) Sual:Təbiətin mühafizəsi hansı tədqiqat obyektinə aiddir?

- A) atmosfer;
- B) hidrosfer;
- C) litosfer;
- D) təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatına**
- E) günəş enerjisi.

291) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatıfənninin predmetinə aid deyil?

- A) təbii resursların hasilatı
- B) kompleks istehsallar**
- C) təbii resursların emalı
- D) təbii sərvətlərin istehlakı
- E) təbii resursların istifadəsi

292) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatının tədqiqat obyektinə aid olmayan:

- A) təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- B) təbii resurs potensialı;
- C) təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- D) təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- E) elektroenergetika sənayesi

293) Sual:ərazidə baş verən proseslər necə adlanır?

- A) Ərazidən istifadə.
- B) təbiətdən istifadə**
- C) Sənaye sahəsindən istifadə.
- D) Kənd təsərrüfatından istifadə.
- E) Nəqliyyatdan istifadə.

294) Sual:Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi təbiətdən istifadənin göstəricilərindəndir?

- A) praktiki aspektlərindən biri**
- B) Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- C) Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- D) Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- E) Ekoloji- iqtisadi sistemlər.

295) Sual:ətraf mühətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi nəyə aiddir:

- A) Tİİ elminin vəzifələrinə**
- B) təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
- C) məhsulların sənaye emalı;
- D) kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı;
- E) neft istehsalı.

296) Sual:Təbiətdə baş verən hadisələr hansı elm tərəfindən tənzimlənir?

- A) təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı**
- B) coğrafiya
- C) geologiya

- D) geomorfologiya
- E) ekologiya

297) Sual: Ekoloji-iqtisadi sistem nədir?

- A) ƏMİ-nin tədqiqat obyektı
- B) təbii-ərazi kompleksi;
- C) təbii-texnogen kompleks;
- D) ərazi-istehsal kompleksi;
- E) məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.

298) Sual:əMİ elminin vəzifələrinə aid deyil?

- A) istehsalın intensivliyi
- B) meşə emalı
- C) təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- D) təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;
- E) iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.

299) Sual:Təbii resurs potensialını öyrənən elm hansıdır?

- A) təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- B) Təbii ərazi komplekslərini
- C) Təbii resurs potensialını
- D) Ərazi istehsal kompleksləri
- E) Təbii şəraiti

300) Sual:İqtisadiyyat elmlərinə aid olan elmdir:

- A) təbiət elmləri;
- B) təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı**
- C) biologiya elmləri;
- D) coğrafiya elmləri;
- E) ekologiya elmləri.

301) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı bu obyektləri öyrənmir:

- A) hava;
- B) su;
- C) torpaq;
- D) günəş enerjisi;
- E) atom enerjisini**

302) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi aşağıdakıları öyrənir:

- A) Təbii resursların istehsalı cəlb olunması.
- B) Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- C) Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.**
- D) Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.
- E) Təbiətdə ekoloji tarazlığın indikasiyası.

303) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatının praktiki aspektlərindən biri hansıdır?

- A) Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.**
- B) Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- C) Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- D) Başqa elmlərlə əlaqəsi.
- E) Ekoloji- iqtisadi sistemlər.

304) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elminin tədqiqat obyektinə aiddir:

- A) atmosfer;
- B) hidrosfer;
- C) litosfer;
- D) təbiətin mühafizəsi;**
- E) günəş enerjisi.

305) Sual:əMİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- A) təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- B) atmosferin strukturu**

- C) çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;
- D) təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- E) ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.

306) Sual: Atmosferin və hidrosferin çirklənmə indeksi neçə göstəricidən (KİH) asılıdır?

- A) 2
- B) 3
- C) 5**
- D) 6
- E) 8

307) Sual: Termik çirklənmə sularında neçə dərəcə ola bilər?

- A) 2°S
- B) 5°S**
- C) 8°S
- D) 3°S
- E) 10°S.

308) Sual: Optimal səs-küy fonu nə qədərdir?

- A) 90 db
- B) 50 db
- C) 100 db
- D) 20 db**
- E) 10 db

309) Sual: Azərbaycan Respublikasının orta radiasiya fonu nə qədərdir?

- A) 30-40 mkr/ saat
- B) 400 mkr/ saat.
- C) 50 mkr/ saat.
- D) 10 mkr/ saat.

E) 15-20 mkr/ saat.

310) Sual: Konsentrasiyanın izin həddi müəyyən olunur:

A) Bütün kimyəvi elementlər üçün.

B) Bütün komponentlər üçün.

C) Dəniz və içməli sular üçün.

D) Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.

E) Hər bir şəhər üçün.

311) Sual:ətraf mühitin keyfiyyət normativlərinə aiddir.

A) KİH, TİH.

B) Ümumdaxili məhsul

C) Ümummilli məhsul.

D) Yoxsulluq indeksi.

E) İnsan potensialının inkişaf indeksi.

312) Sual: Ekoloji məhdudiyətlər lazımdır:

A) İqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün.

B) Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.

C) Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün.

D) Kənd təsərrüfatı üçün.

E) Torpağı genişləndirmək üçün.

313) Sual:Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

A) Hidrosfer, Biosfer.

B) Biosfer, Litosfer.

C) Od, bitki və heyvanat Aləmi.

D) Torpaq, su, hava, günəş enerjisi.

E) Təbii ehtiyatlar, şərait.

314) Sual: Davamlı inkişafın göstəricisi:

- A) Zəif və ciddi.
- B) Reqional inkişaf.
- C) Lokal inkişaf.
- D) Texnikanın tətbiqi.
- E) Yeni texnologiyanın gətirilməsi.

315) Sual: Ekoloji- iqtisadi tələb nədir?

- A) cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- B) Ekoloji həyatın mənəvi varlığı.**
- C) İqtisadi reformalar.
- D) İqtisadi maraq.
- E) Ziddiyyətli anlayış.

316) Sual:Tələbat anlayışı nədir?

- A) Abstrakt termindir.
- B) Sosial qruppu əhatə edir.
- C) İnsanların yaşayış tərzii.
- D) Özünü bərpa qabiliyyəti.
- E) Fəaliyyət növüdür.

317) Sual:ətraf mühit nədir?

- A) Sənaye qovşaqları.
- B) Obyektə təsir edən mühit.**
- C) İqlim mühiti.
- D) Sosial mühit.
- E) İnfrastruktur.

318) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu elmlərin qovşağında yerləşmir:

- A) ekologiya və iqtisadiyyat;
- B) tarix və biologiya;**
- C) coğrafiya və biologiya;

- D) ekologiya və coğrafiya;
- E) biologiya və iqtisadiyyat.

319) Sual:ətraf mühitin iqtisadiyyatı elmi bu obyektləri öyrənmir:

- A) hava;
- B) su;
- C) torpaq;
- D) günəş enerjisi;
- E) nüvə enerjisi.**

320) Sual: Mobil telefonlar insanlara hansı mənfi təsiri ilə seçilir?

- A) Radioaktiv şüalanma.
- B) Radio dalğaları.
- C) Elektromaqnit sahəsi.**
- D) Exo.
- E) Səs-küy.

321) Sual: Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

- A) Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- B) Sənaye qovşaqları.
- C) İqtisadi rayonlar
- D) Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.
- E) Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri.**

322) Sual:ətraf mühitin çirklənməsi və mühafizəsi harada baş verir?

- A) dənizlərdə;
- B) kosmosda;
- C) göllərdə;
- D) konkret ərazidə;**
- E) adalarda.

323) Sual: Konsentrasiyanın izn həddi bir-birindən fərqlənir:

- A) Bütün şəhərlərdə.
- B) Bütün sulara.
- C) Ayrı-ayrı ölkələrdə.
- D) Dənizdə və şirin sulara.
- E) Torpaqların hamısında.

324) Sual: Ekologiya hüququnun mənbələrinə aiddir:

- A) cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı təsirindən yaranan münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- B) məhsuldar qüvvələrin inkişafını və yerləşdirilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- C) istehsalın inkişafını tənzimləyən hüquqi sənədlər toplusu;
- D) təbiəti mühafizə qərar və qanunları toplusudur;
- E) doğru cavab yoxdur.

325) Sual: İnzibati hüquqi tənzimləmə:

- A) bərabər hüquqla subyektlərin fəaliyyət sahələrinə icazələrdir;
- B) fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının və maraqlarının mühafizəsidir;
- C) hüquqi göstərici və davranışın icrasına yönələn icazələrin, göstərişlərin, qadağanların müəyyən edilməsidir;
- D) firma və şirkətlərin fəaliyyətinə icazə verən normaların müəyyənləşdirilməsidir;
- E) doğru cavab yoxdur.

326) Sual: Ekoloji -hüquqi tənzimləmə metodu:

- A) ictimai münasibətlərə dövlət tərəfindən hüquqi təsir üsuludur;
- B) təbiətdən istifadəyə hüquqi təsir üsuludur;
- C) sosial sistemlərə dövlətin hüquqi təsir üsuludur;
- D) ətraf mühitdən istifadə münasibətlərini tənzimləyən hüquqi normalardır;
- E) ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən hüquqi qanunlar toplusudur.

327) Sual: Ekologiya hüququnun predmeti:

- A) müxtəlif ekoloji sistemlərin arasındakı münasibətlər;
- B) vətəndaşlar və təşkilatlar arasında istehsalat münasibətləridir;

- C) gələcək nəsillər naminə ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- D) insanın yaşayış mühitini təmin edən obyektlərin məcmusudur;
- E) ictimai münasibətlərin hüquqi sistemidir.

328) Sual:ətraf mühitdən istifadə hüququ:

- A) təbiətdən istifadə üzrə təşkilatı –texniki tədbirlər planıdır;
- B) ətraf mühitin müşafizəsini tənzimləyən qanunlar toplusudur;
- C) təbii resurs potensialından istifadə planıdır;
- D) təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;**
- E) təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

329) Sual: Ekologiya hüququnun prinsiplərindən deyil:

- A) hüquqi bərabərlik prinsipi;
- B) sosial ədalət prinsipi;
- C) təbiətdən istifadə hüququ prinsipi**
- D) hüquq və vəzifələrin vəhdəti prinsipi;
- E) təqsirə görə məsuliyyət prinsipi.

330) Sual:Mülki hüquqi tənzimlənmə:

- A) əhalinin hüquq və vəzifələrinin müəyyənləşməsidir;
- B) cəmiyyətin istehsal fəaliyyətini tənzimləyən normalardır;
- C) sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən qanunlardır;
- D) hüquqi münasibətlərdə tərəflərin bərabərliyinə əsaslanan metoddur;**
- E) insanların ekoloji hüquqlarını tənzimləyən metoddur.

331) Sual: Girovlar sistemi:

- A) təbiəti mühafizə tədbirlərinə ayrılan vəsait növüdür;
- B) tutulan sığorta məbləğidir;
- C) təhlükəli məhsulların qiymətinə əlavə olunan sığorta haqlarının tutulmasıdır;**
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması üçün ayrılan haqlardır;
- E) doğru cavab yoxdur.

332) Sual: Ekologiya hüququnun predmetinə aid deyil:

- A) təbii obyekt və ehtiyatlarla bağlı mülkiyyət münasibətləri;
- B) təbiətdən istifadə üzrə münasibətlər;
- C) ətraf mühitin mühafizəsi üzrə münasibətlər;
- D) müəssisələrin mülkiyyət hüquqlarını tənzimləyən qanunlar toplusu;**
- E) fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəsi üzrə münasibətlər

333) Sual:ətraf mühitdən istifadənin və təbiəti mühafizəsinin idarə olunması mexanizmləri özündə bərabərləşdirir:

- A) vergilər;
- B) hüquqi, iqtisadi, inzibati;**
- C) subsidiya, ssuda, iqtisadi;
- D) stimullaşdırma, qeyri-hüquqi, sosial;
- E) limitlər, lisenziya, parent.

334) Sual: Ekoloji subsidiyalar:

- A) müəssisələrə verilən faizli kreditlər;
- B) müəssisələrə müvəqqəti və qaytarılmadan verilən dövlət yardımudur;**
- C) əhalinin topladığı pul yardımudur;
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün verilən qrantlardır;
- E) müəssisə gəlirlərindən ayırmalardır.

335) Sual:ətraf mühitdən istifadənin idarə olunması üsullarına aid deyil:

- A) dövlət məsrəfləri;
- B) dövlət gəlirləri;
- C) qeyri-fiskal;
- D) proqram-məqsəd;**
- E) dövlət məsrəfləri və gəlirləri.

336) Sual:Dövlət məsrəfləri ilə bağlı üsullardan deyil:

- A) məqsədli təbiəti mühafizə investisiyaları;

- B) ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin dövlət maliyyələşdirilməsi;
- C) əhalinin ekoloji yönümlü məşğuliyyətinin təmini;
- D) ekoloji yönümlü özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;
- E) lisenziyaların verilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalına subsidiyaların nəzərdə tutulması.

337) Sual: Qeyri-fiskal üsullara aiddir:

- A) təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması;
- B) ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi;
- C) təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi və hüquqi şəraitin dəyişməsi;
- D) özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması və ekoloji siyasət;
- E) ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergi və cərimələr.

338) Sual:ətraf mühitdən istifadənin idarə olunması üsulları:

- A) fiskal, hüquqi, qeyri-hüquqi;
- B) qeyri-fiskal, dövlət gəlirləri və məsrəfləri ilə bağlı;
- C) gəlir və məsrəflər, hüquqi;
- D) büdcə gəlirləri, müəssisə məsrəfləri və fiskal;
- E) hüquqi təminat və məsrəf.

339) Sual: Ekologiya hüququ nədir?

- A) ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanundur;
- B) təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ və ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar məcmusudur;
- C) təbii obyektlərin istifadəsi və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- D) iqtisadi və sosial münasibətləri tənzimləyən normalardır;
- E) canlı aləmin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir.

340) Sual:ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına aid deyil:

- A) ətraf mühiti çirkləndirən məhsullara əlavə vergi;
- B) məqsədli subsidiyalar;
- C) vergi güzəştləri;
- D) subsidiyalar;

E) qrantların verilməsi.

341) Sual:Dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullardandır:

- A) icbari təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi;
- B) ekoloji təmiz məhsul istehsalı müəssisələrinə güzəştlər;
- C) təbiətdən səmərəli istifadəyə görə güzəştli kreditlərin verilməsi;
- D) təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması və çirklənməyə görə vergilər;**
- E) doğru cavab yoxdur.

342) Sual:Təbiəti mühafizə və ətraf mühitdən istifadənin regional problemlərinin həll aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- A) ətraf mühitin mühafizəsi sxemi;
- B) təbiəti mühafizənin kompleks sxemi;**
- C) ətraf mühitin keyfiyyət normativləri sxemi;
- D) əhalinin ekoloji təhlükəsizliyinin təmini sxemi;
- E) doğru cavab yoxdur.

343) Sual:ətraf mühitdən istifadə də regionallığa aid deyil:

- A) regionda baş verən siyasi hadisələr;
- B) iqtisadi inkişafda sosial aspektlərin əhəmiyyəti;
- C) regional təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadə problemləri;**
- D) ərazinin kompleks inkişafının əhəmiyyətinin artması;
- E) təbiətdən istifadə və ətraf mühitin mühafizəsinin regionda həlli.

344) Sual:Təbii ehtiyatlardan istifadəyə verilən lisenziyalara aid deyil:

- A) yerin təkindən istifadəyə icazə;
- B) tullantıların suya və atmosfərə atılmasına görə icazə;
- C) Sudan istifadəyə görə icazə;
- D) təbii mühitin mühafizəsinə görə icazə;**
- E) meşələrin kəsilməsinə və heyvanların ovlanmasına görə icazə.

345) Sual:Xüsusi lisenziyalar:

- A) təbii mühiti mühafizə edən orqanlar tərəfindən verilən sənədlərdir;
- B) yerli özünüidarə orqanları tərəfindən verilən sənədlər;
- C) təbii ehtiyatları idarə edən xüsusi dövlət orqanları tərəfindən verilən sənədlərdir;
- D) torpaq-bitki ehtiyatlarını idarə edən xüsusi dövlət orqanı tərəfindən verilən sənəddir;
- E) yerin təkindən istifadəyə verilən sənədlərdir.

346) Sual:ətraf mühitdən istifadə və təbiəti mühafizə sahəsində tətbiq olunan lisenziyalardan deyil:

- A) yeraltı sərvətlərdən istifadəyə görə;
- B) təbiətdən kompleks istifadəyə görə;
- C) su obyektlərindən istifadəyə görə;
- D) atmosfer havasından istifadəyə görə;**
- E) təhlükəli tullantılarla əlaqəli fəaliyyətə görə.

347) Sual:ətraf mühitdən istifadə fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması:

- A) təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənməsinə icazədir;
- B) təhlükəli və digər tullantılarla əlaqəli fəaliyyət növüdür;
- C) təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və ekoloji əsaslandırma sistemidir;**
- D) təbiəti mühafizə fəaliyyətinə nəzarətdir;
- E) təbiətdən istifadə üzrə təşkilati-texniki tədbirlər sistemidir.

348) Sual:Təbiəti mühafizə və ətraf mühitdən səmərəli istifadə sahəsində lisenziyalar verilmir:

- A) sənaye tullantılarının və radioaktiv maddələrin basdırılmasına görə;
- B) ekoloji sertifikatlaşma və pasportlaşmaya görə;
- C) ekoloji auditin aparılmasına görə;
- D) ekoloji ekspertizanın aparılmasına görə;**
- E) təbiəti mühafizə istiqamətində xidmət və işlərə görə.

349) Sual: Azərbaycanda təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman təsdiq olunmuşdur:

- A) 1995-ci ildə;
- B) 1996-cı ildə;
- C) 1997-ci ildə;**

D) 1998-ci ildə;

E) 2000-ci ildə.

350) Sual:ətraf mühitdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir:

A) təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini;

B) ciddi ekoloji tələbləri;

C) ekoloji məhdudiyəti;

D) ekoloji normativi;

E) çirklənmə həddini;

351) Sual:ətraf mühitdən istifadənin idarə olunmasının birbaşa inzibati tənzimlənməsinə aiddir:

A) tullantıların atılma miqdarının müəyyənləşdirilməsi;

B) hər mənbə üçün tullantıların limit həddi;

C) ətraf mühitin çirklənmə həddi;

D) təbiəti mühafizənin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;

E) doğru cavab yoxdur.

352) Sual: Kompleks təbiəti mühafizə proqramının hazırlanma mərhələsidir:

A) təbiətdən səmərəli istifadə tədbirlərinin ərazi differensiasiyası;

B) regionun ekoloji-iqtisadi sisteminin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;

C) təbii mühitə texnogen təsirin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;

D) ərazinin ekoloji-iqtisadi əsaslarla rayonlaşdırılması;

E) proqramın idarə olunmasının təşkilati strukturu.

353) Sual: Regional proqramın hazırlanması mərhələlərindən deyil;

A) proqramın kompleks məqsədinin müəyyənləşdirilməsi;

B) proqramın məqsədi və ilkin vəziyyətinin təhlili;

C) proqramın variantlarının formalaşması və Ən səmərəlisinin seçilməsi;

D) proqnozun idarə olunmasının təşkilati strukturunun müəyyənləşdirilməsi;

E) doğru cavab yoxdur.

354) Sual:ətraf mühitdən istifadənin regional problemləri üçün səciyyəvi deyil:

- A) qiymət və tələblərin qeyri müəyyənliyi;
- B) mövcud texnika və məlumatların mükəmməl olmaması;
- C) perspektivlik və kapital tutumu;
- D) məqsədə nail olmanın alternativliyi;
- E) normativ proqram- məqsədli yanaşma.

355) Sual: Normativ və ya məqsədli regional proqnozlar tətbiq olunur:

- A) təbii mühitin arzu olunan vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- B) ətraf mühitin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- C) yaşayış mühitinin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərini həyata keçirmək üçün.
- E) ətraf mühitin keyfiyyət normativlərini müəyyən etmək üçün.

356) Sual:İnzibati vergilər:

- A) yerli təbiəti mühafizə orqanlarının nəzarət fəaliyyətinə görə ödəniş növüdür;
- B) ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə verilən ödəniş növüdür;
- C) ətraf mühitin çirkləndirməyə görə tutulan ödəniş növüdür;
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsinə görə ödənişdir;
- E) tutulan sığorta məbləğidir.

357) Sual:BMT-nin ətraf mühit məsələsi üzrə konfransı keçirilmişdir:

- A) 1968-ci ildə;
- B) 1970-ci ildə;
- C) 1972-ci ildə;
- D) 1974-cü ildə;
- E) 1976-cı ildə.

358) Sual:ətraf mühitdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdəndir:

- A) təbii mühitin mühafizəsi;
- B) ekoloji problemi;

- C) meşələrin bərpası problemi;
- D) çirkab sularının təmizlənməsi problemi;
- E) atmosferin mühafizəsi və bərpası.

359) Sual:ətraf mühitdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdən deyil:

- A) ərzaq problemi;
- B) ətraf mühitin çirklənməsi problemi;
- C) demoqrafik problemlər;
- D) təbii mühitin qorunması problemi;**
- E) xammal və yanacaq problemi.

360) Sual: Substitusiyaya nədir?

- A) ekoloji qanunpozmağa qarşı məsuliyyətdir;
- B) beynəlxalq tədbirlər sistemidir;
- C) məhv edilmiş və yararsız hala düşmüş obyektlərin əvəzlənməsidir;**
- D) təbii obyektlərin bərpasıdır;
- E) ekosistemin bərpasına yönəlmiş əməkdaşlıq formasıdır

361) Sual: Restitusiya:

- A) vurulan ziyanın kompensasiyasıdır;
- B) pozulmuş hüququn bərpası və zərərin ödənilməsidir**
- C) qanunpozmalara dair məsuliyyət növüdür;
- D) beynəlxalq əməkdaşlıq formasıdır;
- E) beynəlxalq ödənişdir.

362) Sual: ətraf mühit və inkişaf mövzusu üzrə BMT konfransı keçirilmişdir:

- A) 1972;
- B) 1992;**
- C) 1999;
- D) 2002;
- E) 2005.

363) Sual: Kioto protokolu imzalanmışdır:

- A) bərk formalı tullantıların məhdudlaşdırılması üçün;
- B) «istilik effekti» yaradan qazların atmosferə atılmasının məhdudlaşdırılması üçün;**
- C) təbii resurslardan birgə istifadə üçün;
- D) biomüxtəlifliyin qorunması üçün;
- E) təbii mühit sahəsində əməkdaşlıq üçün.

364) Sual:ətraf mühit üzrə BMT proqramı adlanır:

- A) YUNESKO;
- B) FAO;
- C) YUNEP;**
- D) UNIDO;
- E) MAQATE.

365) Sual:ətraf mühitdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərinə aid deyil:

- A) təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması;
- B) bərpa olunmayan resurslardan səmərəli, kompleks və təkrar istifadə;
- C) ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;
- D) bioloji resurslardan istifadənin genişləndirilməsi hüququ;**
- E) təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq.

366) Sual:ətraf mühitdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərindən deyil:

- A) bərpa olunmayan resurslardan kompleks istifadə;
- B) ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;
- C) təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq;
- D) kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanın genişləndirilməsi;**
- E) təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması.

367) Sual:Təzminat nədir?

- A) qrant;

- B) kompensasiya;
- C) ekoloji zərərin pulla ifadəsi;
- D) subsidiya;
- E) təbiətdən istifadə sahəsində ödəniş.

368) Sual:Təbiəti mühafizə xərcləri bu amillərdən asılı deyil:

- A) Tullantıların ümumi həcmi.
- B) Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- C) Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.
- D) Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- E) Tullantıların tərkibi.

369) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığorta tarifinin həcminə daxil deyildir?

- A) sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr;
- B) sığorta hadisələrinin xəbərdarlıq və qarşısının alınmasının maliyyələşdirilməsi fonduna köçürmələr.
- C) normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirkləndirməyə görə köçürmələr.
- D) sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi.
- E) sığortaçının normativ gəliri.

370) Sual:Sığorta ödənişləri necə hesablanır?

- A) müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına bölünməsi yolu ilə.
- B) müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına vurulması yolu ilə.
- C) müəssisənin illik dövriyyəsinin illik mənfəətə vurulması yolu ilə
- D) müəssisənin illik dövriyyəsinin illik mənfəətə bölünməsi yolu ilə.
- E) müəssisənin illik dövriyyəsinin istehsal xərclərinə bölünməsi yolu ilə.

371) Sual:Aşağıdakılardan hansı sığorta hadisəsinə aid deyil?

- A) əmlakın korlanması və məhv olunması üzündən dəyən zərərin kompensasiyası.
- B) ətraf mühitdə həyat şəraitinin pisləşməsi ilə əlaqədar dəyən ziyan.
- C) çirklənmiş ərazinin təmizlənməsi və oranın abadlaşdırılması üçün məsrəflər.
- D) ilkin təhqiqatlar və məhkəmə prosesləri ilə əlaqədar məsrəflər.

E) müəssisə işçilərinin əmək haqqlarının ödənilməsi ilə əlaqədar olan məsrəflər.

372) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

A) 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.

B) sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.

C) sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.

D) yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.

E) sığorta edənin sığorta ödənişinin həcmnin artırılmasında maraqları.

373) Sual:Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

A) müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.

B) yarım il müddətinə imzalandıqda.

C) 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda

D) 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

E) 3 ay müddətinə imzalandıqda.

374) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın geniş tətbiqini ləngidən səbəblərdən deyil?

A) hərtərəfli normativ-hüquqi bazanın olmaması.

B) hərtərəfli normativ-hüquqi bazanın olmaması.

C) ekoloji çirkələrə görə tarif dərəcələrinin olmaması.

D) sığorta hal və hadisələrinin ehtimalının yüksək olması.

E) ekoloji proqram və layihələrə killü miqdarda maliyyə vəsaitinin ayrılması.

375) Sual:Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

A) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.

B) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmidir.

C) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.

D) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

E) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.

376) Sual:Sığorta halı nədir?

- A) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın baş verdiyi proses.
- B) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- C) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- D) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.
- E) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi.

377) Sual: Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- A) sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- B) sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- C) sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- D) sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.
- E) sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.

378) Sual:Aşağıdakılardan hansı sığorta sisteminin əsas göstəricilərindən sayılır?

- A) sığorta riski.
- B) sığorta təşkilatı**
- C) sığorta ödənişinin həcmi
- D) sığorta haqqı
- E) sığorta tarifləri.

379) Sual: Ekoloji bazarda xüsusi informasiya mənbəyi:

- A) alıcıların sorğusu, sərgi-satışlardan toplanan materiallardır;**
- B) bazarın aylıq statistikasından toplanan materiallardır;
- C) ictimaiyyətlə əlaqələrdən toplanan materiallardır;
- D) ekoloji fondlardan alınan məlumatlardır;
- E) bazar imkanlarının analizindən alınan məlumatlardır.

380) Sual: Ekoloji lizinq nədir

- A) ödənişlərin verilməsi
- B) təbiəti mühafizə avadanlığının icarəsi**
- C) Rekultivasiya işlərinin aparılması

- D) Müəssisələr arasında əlaqə
- E) Müəssisənin cərimı ödəməsi

381) Sual: Ekoloji marketinqdə ekstrarolyasiya üsulu əsaslanır:

- A) ekspertlərin bilik və intuisiyalarına;
- B) riyazi modellərin qurulmasına;
- C) qanunauyğunluqların iqtisadi təzahürlərinə və yayılmasının analizinə;
- D) iqtisadi plan və proqnozların analizinə;
- E) istehsal və istehlak həcmnin balansına.

382) Sual: Ekoloji bazarın gigiyenik seqmentinə (bölünmə) aiddir:

- A) meşə və su resurslarının satışı;
- B) ekoloji təmiz mal və məhsulların satışı;**
- C) enerji resurs növlərinin satışı;
- D) təmizləyici qurğuların satışı;
- E) tullantıları emal edən texnologiyaların satışı.

383) Sual: Ekoloji marketinqin funksiyaları:

- A) uzunmüddətli strateji məqsəd;
- B) planlaşmanın təşkili və informasiya təminatı;**
- C) proqnozlaşdırmanın təşkili və qərarların qəbulu;
- D) müəssisənin ətraf mühitə təsirinin tənzimlənməsi;
- E) dövlət tənzimlənməsi.

384) Sual: Ekoloji bazarda alıcılar bölünür:

- A) firma və şirkət təmsilçilərinə;
- B) daxili və xarici alıcılara;
- C) kommersiya və dövlət təşkilatları təmsilçilərinə;
- D) fiziki və hüquqi şəxslərə;**
- E) birlik və şirkət alıcılarına.

385) Sual: Ekoloji marketinq idarəetmə prosesi mərhələlərindən deyil:

- A) bazar imkanlarının analizi;
- B) məqsədli bazarın seçilməsi;
- C) marketinq kompleksinin hazırlanması;
- D) bazarın hansı mallarla dolduğunu müəyyənləşdirmək;**
- E) marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi.

386) Sual: Ekoloji bazarda kommersiya informasiya mənbəyi:

- A) uçot və hesabatdır;
- B) iqtisadi-riyazi hesabatdır;
- C) dövlət və regional statistikasındadır;
- D) məhsul satışı üzrə həmkar müəssisələrin informasiya mübadiləsi məlumatlarıdır;**
- E) şirkətlərarası satışın nəticələri haqqında toplanan informasiyadır.

387) Sual: Ekoloji marketinqin əsas məqsədlərindən biri:

- A) ekoloji bazarın inkişafının təmin olunmasıdır;
- B) müəssisənin planauyğun və proporsional inkişafının təmin olunmasıdır;**
- C) firma və birliklərin inkişafının proqnozlaşdırılmasının təmin olunmasıdır;
- D) təbiətdən kompleks istifadənin təmin olunmasıdır;
- E) ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunmasıdır.

388) Sual: Ekoloji marketinqdə ekspert qiymətləndirmə materiallarından istifadə olunur:

- A) ekoloji bazarın vəziyyətinin qiymətləndirilməsində;
- B) iqtisadi proqnozların hesablanmasıda;**
- C) ekoloji bazarın planlaşdırılmasında;
- D) satışın stimullaşdırılmasında;
- E) iqtisadi-riyazi modelləşdirmədə.

389) Sual: Ekoloji bazarda ümumi informasiya mənbəyi:

- A) müəssisə və şirkətlərin statistikasındadır;
- B) firma və istehsalçıların statistikasındadır;

- C) dövlət və sahə statistikasındır;
- D) regional təşkilatların statistikasındır;
- E) tədqiqatdan toplanan statistikadır;

390) Sual: Ekoloji bazarın əsas seqmentindən (bölmə) deyil:

- A) xammal;
- B) təbiəti mühafizə;
- C) ətraf mühiti mühafizə;
- D) enerji;
- E) gigiyenik və texnoloji.

391) Sual: Ekoloji bazarda satışın stimullaşdırıcı tədbirlərinə aid deyil:

- A) qiymətlərin aşağı salınması;
- B) marketing tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- C) çox mal almağa görə ucuzlaşma tətbiq etmək;
- D) istehlakçı krediti vermək;
- E) ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması.

392) Sual: Ekoloji marketing fəaliyyətinin əsas elementlərinə aiddir:

- A) qiymətlərin kəskin aşağı salınması;
- B) istehsal və istehlakçı kreditləri vermək;
- C) marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi;
- D) xammal bazarının vəziyyətinin proqnozlaşdırılması;
- E) təlabatın formalaşdırılması və satışın stimullaşdırılması.

393) Sual: Ekoloji bazarın bölünməsi istiqamətləri aşağıdakılardır:

- A) xammal növləri üzrə;
- B) texnoloji qurğular və xammallar üzrə;
- C) məhsul növləri və alıcı qrupları üzrə;
- D) mal və xidmət növləri üzrə;
- E) təlabat və satış üzrə.

394) Sual: Operativ lizinqində avadanlıq neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- A) 3-5 il
- B) 2-3 il
- C) 1-2 il
- D) 6-8 il
- E) daha çox müddətə

395) Sual: Klassik lizinq iştirakçıları neçə şəxsdən ibarət olur

- A) 4
- B) 3
- C) 2
- D) 6
- E) 10

396) Sual:İcarə müddəti nə qədər ola bilər

- A) 1 ildən 10 ilə qədər
- B) 1 ildən 20 ilə qədər**
- C) 1 ildən 5 ilə qədər
- D) 1 ildən 3 ilə 1ədə
- E) İcarə müddəti göstərilmir

397) Sual: Lizinq prosesi neçə mərhələyə ayrılır

- A) 2 mərhələyə
- B) 3 mərhələdə**
- C) 5 mərhələdə
- D) 7 mərhələdə
- E) 4 mərhələdə

398) Sual: Bazarın kanyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinə kompleks yanaşmaya aiddir:

- A) istehsalçı və istehlakçılar;

- B) təmizləyici qurğularla təminat;
- C) proqnozlaşma və analitik metodların tətbiqi;
- D) uçot və hesabatın rəsmi forması;
- E) dövlət və sahə statistikas.

399) Sual: Ekoloji bazarın vəziyyəti qiymətləndirilir:

- A) firmalardan asılılıq dərəcəsi ilə;
- B) faktların və şəraitin məcmusu ilə;**
- C) rəqabət vəziyyəti ilə;
- D) kəmiyyət və keyfiyyət dəyişənliyi ilə;
- E) mal və materialların olması ilə.

400) Sual: Ekoloji bazarda istehsal və istehlak statistikasının öyrənilməsi imkan verir:

- A) əmtəlik məhsulu müəyyən etməyə;
- B) kəmiyyət, keyfiyyət və rəqabəti müəyyən etməyə;**
- C) müxtəlif statistik və proqnostik göstəricilərdən istifadəyə;
- D) məhsul satışını stimullaşdırmağa;
- E) rəqabət və satışı tənzimləməyə.

401) Sual: Bazar vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakı səviyyədə fərqləndirilir:

- A) normativ, satlıq, iqtisadi;
- B) informativ, sahəvi, köməkçi;
- C) ümumiqtisadi, sahəvi, əmtəlik;**
- D) kompleks, hüquqi, əmtəlik;
- E) proqnostik, analiz, kompleks.

402) Sual: Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri:

- A) ümumi, xüsusi, kommertiya;**
- B) müəssisə, firma və təşkilat;
- C) sahə, birlik, kommertiya;
- D) iqtisadi, hüquqi, xüsusi;

E) doğru cavab yoxdur.

403) Sual: Ekoloji bazarın vəziyyətinin inkişafını proqnozlaşdıran metodlara aid deyil:

- A) ekstrapolyasiya;
- B) ekspert qiymətləndirmə;
- C) iqtisadi-riyazi modelləşdirmə;
- D) təhlil;**
- E) balans.

404) Sual:İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- A) hüquqi
- B) məxfi
- C) obyektiv
- D) klassik**
- E) operativ

405) Sual: Standart,Liz-bek,icarədar hansı lizinqin formalarıdır?

- A) operativ, kənar
- B) lizinq «standart», operativ «standart».
- C) maliyyə lizinqi**
- D) liz-bek, icarədar, kənar
- E) standart, icarədar, operativ

406) Sual: Ekoloji lizinq digər hansı səlahiyyətləri həyata keçirir?

- A) kompleks mübadilə
- B) kreditlər
- C) subsidiyalar
- D) dotasiyalar
- E) alqı - satqı, sələm**

407) Sual:Aşağıdakılərdən hansı Ekoloji lizinqdir?

- A) kredit vəsait almaq
- B) qaytarılmamaq şərti ilə icarə
- C) təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi
- D) bank işinin təşkili
- E) təbiəti mühafizə avadlıqlarının icarəsi

408) Sual:Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- A) təcili
- B) asılı
- C) əmlak
- D) operativ**
- E) Ciddi

409) Sual:Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- A) kredit lizinqi
- B) maliyyə lizinqi**
- C) əməliyyat lizinqi
- D) müəssisə daxili
- E) sığorta lizinqi

410) Sual:Kənar lizinqin formaları hansılardır

- A) daxili lizinq
- B) baza lizinqi
- C) lokal lizinqi
- D) beynəlxalq lizinq
- E) ixal, ixrac lizinqi**

411) Sual: Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- A) dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- B) qaytarmaq və müddət prinsipi**
- C) klassik lizinq formasında

- D) investisiya prinsipi ilə
- E) mülkiyyət lizinqi formasında

412) Sual: Xayrinq nədir?

- A) rentinq
- B) kempinq
- C) orta müddətli əməliyyat
- D) tempinq
- E) sayrinq

413) Sual: Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- A) dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- B) qaytarmaq və müddət prinsipi**
- C) klassik lizinq formasında
- D) investisiya prinsipi ilə
- E) mülkiyyət lizinqi formasında

414) Sual: Ekoloji lizinq neçə qrupa bölünür?

- A) 2**
- B) 4
- C) 3
- D) 5
- E) bölgüsü yoxdur

415) Sual: Rentinq nədir?

- A) bir neçə günlük əməliyyat
- B) bir neçə həftəlik əməliyyat
- C) əməliyyatlar silsiləsi
- D) bir ilə qədərki əməliyyat**
- E) uzun müddətli əməliyyat

416) Sual: Maliyyə lizinqində avadanlıqlar neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- A) 2-3-5 il
- B) 3-5-6 il
- C) 5-7 il
- D) 10-15 il
- E) 5-10-20 il

417) Sual: Avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına icarəyə verirsə, bu hansı lizinqdır?

- A) avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına satır.
- B) avadanlığı icarəyə götürənin özü əmlakı başqasına icarəyə verir.**
- C) avadanlığın sahibi onu maliyyə şirkətinə satır
- D) avadanlığın sahibi onu istehsalçı şirkətə satır.
- E) avadanlığın sahibi onu girov qoyur.

418) Sual: Ekoloji bazarın konyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinin vacib mərhələsi:

- A) materiallarla tutulma vəziyyətini müəyyən etməkdir;
- B) informasiyaların toplanmasıdır;**
- C) statistik məlumatların toplanmasıdır;
- D) xammalla tutulma səviyyəsini müəyyən etməkdir;
- E) istehsalçı və istehlakçıları müəyyən etməkdir.

419) Sual:Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- A) müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- B) yarım il müddətinə imzalandıqda.
- C) 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda**
- D) 1,5 il müddətinə imzalandıqda.
- E) 3 ay müddətinə imzalandıqda.

420) Sual: Ekoloji marketinq nədir?

- A) xammal bazalarının tarixi haqqında elmdir;
- B) təbii resurs bazarı, enerji resursları və təbiətdən istifadə sahəsində idarəetmədir;**

- C) ekoloji bazarın vəziyyətinin öyrənilməsinə yönələn idarəetmə fəaliyyətinin növüdür;
- D) ekoloji bazarın vəziyyətini analiz edən bir sistemdir;
- E) istehsal və istehlak statistikasını öyrənən sahədir.

421) Sual: Təbii resursların kadastrı nədir?

- A) təbii resurs potensialından istifadədir;
- B) resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur;
- C) təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirməkdir;
- D) təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur;
- E) təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.

422) Sual: ətrafmühitdən istifadənin iqtisadi mexanizmləri aşağıdakı qruplara ayrılır:

- A) iqtisadi-riyazi, komplekslik;
- B) limitlər, girov sistemi;
- C) kompensasiya, stimullaşdırma, sərt;
- D) yumşaq, xüsusi, ümumi;
- E) doğru cavab yoxdur.

423) Sual: İnsan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqamətlərinə aid deyil:

- A) iqtisadi, texnoloji;
- B) inzibati- hüquqi;
- C) beynəlxalq-hüquqi;
- D) ictimai-sosial;
- E) ekoloji-maarifləndirmə.

424) Sual: Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- A) həvəsləndirmə;
- B) kompensasiya;
- C) qabaqlama;
- D) cərimə;

E) cəza.

425) Sual: Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi bu amillərdən asılı deyil:

- A) Tullantıların ümumi həcmi
- B) Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- C) Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.
- D) Təbiəti mühafizə xərcləri.**
- E) Tullantıların tərkibi.

426) Sual:Büdcədən ayrılan vəsaitin digər maliyyələşmə mənbələrindən üstünlüyü nədir?

- A) vəsaitin azlığı
- B) vəsaitin çoxluğu
- C) vəsaitin davamlılığı**
- D) vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi.
- E) vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi.

427) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin növlərindən deyil:

- A) Yer in təkindən istifadəyə görə ödəniş.
- B) Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
- C) Meşə gəlirləri.
- D) Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.
- E) Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər.**

428) Sual:Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- A) təbiəti mühafizə işlərinə.
- B) başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- C) su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.**
- D) müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.
- E) vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.

429) Sual: Müəssisələrin ekoloji fondları hansı mənbələr hesabına yaranır:

- A) təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqlarını üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
- B)** məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində çirklənməyə görə ödənişlər və normadan artıq çirklənməyə görə cərimə ödənişləri.
- C) məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- D) dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.
- E) müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.

430) Sual:ərazi regional ekoloji fondlarının formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- A) çirklənməyə görə ödənişlər, ekoloji vergi və cərimələr.
- B) regional ekoloji fondlardan respublika ekoloji fonduna köçürmələr edir.
- C) təşkilat, müəssisələr, vətəndaşlar regional ekoloji fonda könüllü surətdə vəsait köçürə bilərlər.
- D)** xarici bankların investisiyaları bu fondlara köçürülə bilər.
- E) regional ekoloji fond ərazidə öz istiqrazlarını yaya bilər.

431) Sual: Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- A) dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması.
- B) təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
- C)** meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
- D) xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.
- E) büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.

432) Sual:Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- A) güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
- B) təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- C) əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
- D) kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.
- E)** transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.

433) Sual: Ekoloji fondların ümumi gəlirlərində ətraf mühitin çirklənməsinə görə xüsusi çəkisi təşkil edir:

- A) 87-90 %
- B)** 80-85 %
- C) 55-60 %

D) 65-70 %

E) 45-50 %

434) Sual: Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

A) dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.

B) zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.

C) fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.

D) müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

E) təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.

435) Sual: Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

A) ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.

B) mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.

C) əhəlinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.

D) təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

E) təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım.

436) Sual: Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

A) 1989-cu ildə.

B) 1990-cı ildə

C) 1991-ci ildə

D) 1995-ci ildə

E) 2000-ci ildə.

437) Sual: Büdcədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

A) təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .

B) tullantısız texnologiyanın tətbiqi .

C) cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.

D) təbiətdən istifadənin idarə olunması .

E) təbii mühitdə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi .

438) Sual:İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- A) 3%
- B) 2%
- C) 4%
- D) 6%
- E) 1,5%

439) Sual:Büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- A) respublika büdcəsindən ayırmalar.
- B) mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
- C) meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
- D) su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.
- E) cavabların hamısı doğrudur.

440) Sual:Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- A) yerli büdcələr.
- B) nazirlik və komitələrin vəsaitləri.
- C) müəssisələrin öz vəsaitləri.
- D) dövlət büdcəsi.
- E) kommertiya bankları.

441) Sual:Aşağıdakılardan hansı müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak etmir?

- A) vergilər.
- B) təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
- C) respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.
- D) respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
- E) beynəlxalq maliyyə qumlarının investisiyası.

442) Sual:ətrafmühitdən istifadənin regional problemlərinin həlli aşağıdakı qruplarda birləşdirilir: 1. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsü; 2. Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramı; 3. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi

mexanizmlərinin regional bölgüsü; 4. Təbii mühitin komponentləri və ya ayrıca təbii resursların mühafizəsi üzrə tədbirlər sxemi; 5. Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi.

- A) 1, 2, 3;
- B) 2, 3, 4;
- C) 3, 4, 5;
- D) 1, 4, 5;**
- E) 1, 3, 5

443) Sual:ətraf mühitdən istifadə və təbiəti mühafizə sisteminin səmərəliliyi aşağıdakı mühafizə prinsipləri ilə təyin olunur: 1. Ekoloji təhlükəsizliyin üstünlüyü Prinsipi; 2. ekoloji təhsilin formalaşması; 3. Çirkab suların təmizlənməsi və su təchizatı; 4. İstehsal və ekoloji təhlükəsizliyini vəhdəti Prinsipi. 5. Enerjiyə qənaət Prinsipi.

- A) 1, 3, 5;
- B) 2, 4, 6;
- C) 1, 2, 4;**
- D) 3, 4, 5;
- E) 1, 2, 3.

444) Sual:Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tətbiq olunan bazar mexanizmlərindən deyil:

- A) çirklənməyə görə ödənişlər;
- B) havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınması;
- C) ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması;
- D) təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi;**
- E) ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılması.

445) Sual:ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin strateji məsələlərinə aiddir: 1. Rəqabətli əsaslarla qiymətlər sisteminin yaradılması; 2. Enerji istehsalına dövlət məsrəflərinin azaldılması; 3. Keyfiyyətin yoxlanılmasının texniki, sanitariya və inzibati mexanizmlərin yaradılması; 4. Ekoloji təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılması; 5. Ekoloji təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə güzəştli vergi və kredit şəraitinin yaradılması.

- A) 1,4,5;
- B) 1, 3, 5;**
- C) 2,4,6;

D) 3,4,5;

E) 1,2,3.

446) Sual:ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

A) komplekslik və qanunçuluq;

B) subsidiyalar və limitlər;

C) plan və proqnozlaşma;

D) informativ və inzibati;

E) hüquqi və qanunçuluq.

447) Sual:ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

A) qanunçuluq;

B) öncüllük;

C) planlaşdırma;

D) uyğunluq;

E) ödənişlilik.

448) Sual:ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənmə formaları aşağıdakılardır:

A) bazar prinsiplərinin tətbiqi;

B) planlaşdırma və proqnozlaşdırma;

C) subsidiya və girov;

D) hüquqi və qeyri-hüquqi;

E) qanunçuluq və öncüllük.

449) Sual:ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından biri aşağıdakıdır:

A) ərazi-sahə quruluşu;

B) ödənişlilik;

C) imperativ;

D) komplekslik;

E) nəzarət.

450) Sual:ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- A) fəal təsərrüfat bölgüsü;
- B) məcburi göstəriş;
- C) təqdimat;
- D) özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- E) icarə.

451) Sual:ətraf mühitdən istifadənin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına aiddir:

- A) təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı;
- B) iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması;
- C) təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması;
- D) özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- E) məcburi göstəriş və təqdimat.

452) Sual:ətraf mühitdən istifadənin idarəetmə funksiyalarına aid deyil:

- A) təbii resursların qeydiyyatı;
- B) təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması;**
- C) təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması;
- D) təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;
- E) təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət.

453) Sual: Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- A) ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
- B) insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
- C) yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- D) beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- E) doğru cavab yoxdur.

454) Sual: Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- A) səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir:

- B) inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- C) şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- D) təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- E) doğru cavab yoxdur.

455) Sual:ətraf mühitdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metodları aşağıdakılardır:

- A) hüquqi və qeyri-hüquqi;
- B) komplekslik, öncüllük, planlaşdırma;
- C) balans sistem yanaşma;
- D) imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi;**
- E) iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati.

456) Sual: Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- A) Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası
- B) Azərbaycan Respublikasının qanunları;
- C) Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr;
- D) Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları;
- E) regional ekoloji təşkilatların qərarları.**

457) Sual:ətraf mühitdən istifadə hüququ nədir?

- A) təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- B) ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- C) torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- D) təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;**
- E) təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.

458) Sual:Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanma metodikası prinsiplərindən deyil:

- A) Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin sirlənməsinə görə normaların tətbiqi**
- B) təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması.
- C) hər indiqridentə görə ödənişin tətbiqi olunması.
- D) Regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması (ekoloji vəziyyətdən asılı olaraq).

E) Ödənişlərin tutulmasının sadəliyi və asanlıığı.

459) Sual: Sudan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

A) Su vergisi.

B) Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.

C) Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.

D) Sudan istifadə həcminə görə vergilər.

E) Doğru cavab yoxdur.

460) Sual: Torpaqlardan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

A) Torpaq vergisi.

B) İcarə haqqı

C) Torpağın normativ qiyməti

D) Torpağın keyfiyyəti

E) Doğru cavab yoxdur.

461) Sual:Təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarından deyil:

A) Məsrəf.

B) Məsrəf.

C) Renta.

D) Təkrar istehsal və ya bərpa.

E) Kəşfiyyat.

F) Doğru cavab yoxdur

462) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin prinsiplərindən deyil:

A) Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.

B) Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.

C) Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.

D) istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

E) ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.

463) Sual: Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş növlərinə aid deyil:

- A) Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
- B) Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalar.**
- C) Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalar.
- D) Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə
- E) Aksizlər.

464) Sual: Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- A) bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- B) yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;**
- C) təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- D) hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsidir;
- E) təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.

465) Sual: Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- A) bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- B) yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;**
- C) təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- D) hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsidir;
- E) təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.

466) Sual:ətraf mühətdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- A) torpaqdan istifadə hüququ;
- B) yerin təkindən istifadə hüququ;
- C) cansız təbiətdən istifadə hüququ;**
- D) atmosfer və sülardan istifadə hüququ;
- E) meşə fondundan istifadə hüququ.

467) Sual: Ekoloji- hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- A) təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- B) maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;**

- C) kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- D) ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;**
- E) prosessual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.

468) Sual: Ekoloji tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- A) təbiəti mühafizə tədbirləri;
- B) sosial və qeyri hüquqi münasibətləri;
- C) ekoloji və ictimai münasibətləri;**
- D) yerli özünüidarə orqanlarının qərarlarını;
- E) ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini

469) Sual:İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- A) ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- B) ekoloji cəza və cərimələnmə;
- C) ekoloji xəta və cinayətlərə;**
- D) ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;
- E) ekoloji vergi və cərimələrə.

470) Sual:Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- A) təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- B) ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;**
- C) təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- D) yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;
- E) doğru cavab yoxdur.

471) Sual: Ekoloji-hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- A) əhalinin hüquq və vəzifələrinə Aid aktlara;
- B) maddi və prosesual aktlara;**
- C) hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;
- D) ümumi və xüsusi aktlara,
- E) sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;

472) Sual: Ekoloji tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- A) təbiəti mühafizə tədbirləri;
- B) sosial və qeyri hüquqi münasibətləri;
- C) ekoloji və ictimai münasibətləri;
- D) yerli özünüidarə orqanlarının qərarlarını;
- E) ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərini.

473) Sual: Ekoloji-hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- A) əhalinin hüquq və vəzifələrinə Aid aktlara;
- B) sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- C) maddi və prosesual aktlara;
- D) hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;
- E) ümumi və xüsusi aktlara,

474) Sual: Ekoloji- hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- A) təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- B) maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- C) kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- D) ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;
- E) prosesual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.

475) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlər sisteminin elementlərindən deyil:

- A) Ödəniş növü.
- B) Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
- C) Ödənişlərin tutulması.
- D) Ödənişlərin istifadə qaydaları.
- E) Ödənişlərin xərclənmə üsulları.

476) Sual: Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- A) Təbiəti mühafizə xərclərindən

- B) Tullantıların izn həddindən
- C) Konsentrasinin izn həddindən
- D) Mühitin ekoloji vəziyyətindən**
- E) İstismarın izn həddindən.

477) Sual: Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- A) Təbiəti mühafizə xərclərindən
- B) Tullantıların izn həddindən.
- C) Konsentrasinin izn həddindən.
- D) Mühitin ekoloji vəziyyətindən**
- E) İstismarın izn həddindən.

478) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş sistemi formalaşmışdır:

- A) XVI əsrin 70-ci illərindən.
- B) XVII əsrin 70-ci illərindən.
- C) XVIII əsrin 70-ci illərindən.
- D) XIX əsrin 70-ci illərindən.
- E) XX əsrin 70-ci illərindən.**

479) Sual:Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- A) Təbii mühafizə xərclərindən.
- B) Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.**
- C) Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- D) Tullantıların izn həddindən.
- E) Konsentrasinin izn həddindən.

480) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil:

- A) Yerin təkindən istifadəyə görə.
- B) Meşə gəlirləri
- C) Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
- D) Sudan istifadəyə görə ödəniş.

E) Tullantıların həcminə görə ödəniş.

481) Sual:İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- A) ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- B) ekoloji cəza və cərimələnmə;
- C) ekoloji xəta və cinayətlərə;
- D) ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;
- E) ekoloji vergi və cərimələrə.

482) Sual:Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- A) təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- B) ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;**
- C) təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- D) yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;
- E) yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;

483) Sual:ətraf mühitdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- A) torpaqdan istifadə hüququ;
- B) yerin təkindən istifadə hüququ;
- C) cansız təbiətdən istifadə hüququ;**
- D) atmosfer və sülardan istifadə hüququ;
- E) meşə fondundan istifadə hüququ.

484) Sual:ətraf mühitdən istifadə hüququ nədir?

- A) təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- B) ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- C) torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- D) təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;**
- E) təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.

485) Sual: Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- A) Azərbaycan Respublikasının konstitusiyası;
- B) Azərbaycan Respublikasının qanunları;
- C) Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələr;
- D) Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamları;
- E) regional ekoloji təşkilatların qərarları.

486) Sual: Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- A) səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir;
- B) inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- C) şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- D) təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- E) doğru cavab yoxdur.

487) Sual: Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- A) həvəsləndirmə;
- B) kompensasiya;
- C) qabaqlama;
- D) cərimə;
- E) cəza.

488) Sual: Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- A) ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
- B) insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
- C) yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- D) beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- E) doğru cavab yoxdur.

489) Sual: Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- A) Tullantıların həcmindən.
- B) Qlobal ekoloji fonddan.

- C) Tullantıların tərkibindən.
- D) Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından
- E) Regionların ekoloji vəziyyətindən.

490) Sual: Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- A) Müəssisənin ekoloji xərcindən
- B) Tullantıların həcmindən.
- C) Tullantıların tərkibindən.
- D) Radionların ekoloji vəziyyətindən.
- E) İnqredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.

491) Sual: Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- A) təbiəti mühafizə işlərinə.
- B) su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.**
- C) başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- D) müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.
- E) vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.

492) Sual: Çirklənməyə görə ödənişlərin həcminə təsir göstərir:

- A) Tullantıların izn həddi.
- B) Konsentrasiyanın izn həddi.
- C) Tullantıların həcmi.
- D) Fəal çirklənmə zolaqları.
- E) Təbii mühafizə xərcləri.

493) Sual: Təbiətdən istifadənin ödənişliliyinin məqsədi:

- A) Təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək.
- B) Təbiətdən istiadəni tənzimləmək.
- C) Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- D) Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.
- E) Doğru cavab yoxdur.

494) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş müəyyənləşdirilir:

- A) Onların tərkibinə görə;
- B) Onların yatım şəraitinə görə.
- C) Onların iqtisadi qiymətləndirilməsinə görə;**
- D) Onlardan istifadənin həcminə görə.
- E) Doğru cavab yoxdur.

495) Sual: Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılı deyil:

- A) Tullantıların həcmindən.
- B) Tullantıların tərkibindən
- C) Tullantıların təhlükə əmsalından.
- D) Müəssisələrin texnoloji durumundan**
- E) regionların ekoloji vəziyyətindən.

496) Sual: Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- A) Tullantıların həcmindən.
- B) Tullantıların tərkibindən
- C) Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
- D) Müəssisələrin büdcəsindən.**
- E) Regionların ekoloji vəziyyətindən.

497) Sual: Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- A) Təbiəti mühafizə xərclərindən.
- B) Tullantıların izn həddindən.**
- C) Konsentrasiyanın izn həddindən.
- D) İstismarın izn həddindən.
- E) Mühitin ekoloji cəmiyyətindən.

498) Sual: Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

- A) təbiəti mühafizə işləri.

- B) müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- C) müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- D) zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.
- E) ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.

499) Sual:ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- A) dövlət büdcəsi.
- B) kommersiya bankı
- C) dünya bankı.
- D) əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımını və s.
- E) vergilər.

500) Sual:Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolu oynamır?

- A) əhalinin gəlirləri və təqaüdlər.
- B) müxtəlif səviyyəli büdcələr.
- C) müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
- D) büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar.
- E) ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti.

501) Sual:Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı üçün xarakterikdir?

- A) təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- B) təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı.
- C) təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.
- E) cavabların hamısı doğrudur.

502) Sual: Azərbaycanda qoruq, milli park və yasaqlıqların yaranma səbəbləri:

- A) meşə kompleksini qorumaq;
- B) heyvanat aləmini qorumaq;
- C) təbii ərazi komplekslərini və canlı aləmi mühafizə;
- D) yaşıllıqları qorumaq;

E) doğru cavab yoxdur.

503) Sual: Azərbaycanın sənaye şəhərlərinin atmosfer hövzəsinin çirklənmə mənbələrindən deyil:

- A) əlvan metallurjiya;
- B) kimya;
- C) yanacaq;
- D) dağ-mədən;**
- E) energetika.

504) Sual: Azərbaycanın torpaq ehtiyatlarından istifadənin mənfə nəticolərindən deyil:

- A) eroziya;
- B) şoranlaşma;
- C) çirklənmə;
- D) bedlendləşmə;
- E) defilyasiya.**

505) Sual: Azərbaycanda ətraf mühitə mənfə təsir göstərən sənaye sahələrindən deyil:

- A) kimya;
- B) selliloz-kağız;**
- C) metallurjiya;
- D) yanacaq;
- E) energetika.

506) Sual: Dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar hansı mənbələrə daxil deyil?

- A) ekoloji fondların formalaşmasına**
- B) zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- C) fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- D) müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.
- E) təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.

507) Sual: ətraf mühitin çirklənməsinə görə ekoloji fondların ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- A) 50-55%
- B) 20-30%
- C) 40-45%
- D) 80-85%**
- E) 10-12%

508) Sual: Mineral xammalın daha dərin emalı və saflaşdırılması tədbirləri ekoloji fondun vəzifələrinə uyğundur?

- A) ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- B) ekoloji fondların vəzifələrinə aid deyil**
- C) əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi
- D) təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi
- E) təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım

509) Sual:Dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri hansı hesaba maliyyələşir?

- A) təbiəti mühafizə işləri
- B) müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası
- C) zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması
- D) zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması
- E) respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına**

510) Sual:Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı nə üçün xarakterikdir?

- A) təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- B) bazar iqtisadiyyatı**
- C) təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı
- D) təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.
- E) cavabların hamısı doğrudur

511) Sual: Komplekslilik təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarının hansına uyğundur ?

- A) ödənişlər
- B) subsidiyalar**

- C) girov sistemi;
- D) aid deyil;**
- E) limitlər sistemi

512) Sual:Təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması nədir?

- A) təbii resursların qeydiyyatı;
- B) təbiətdən istifadənin idarəetmə funksiyası**
- C) təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması
- D) təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;
- E) təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət.

513) Sual:əhalinin vəsaiti,ictimai təşkilatların könüllü yardımını və s. hansı fonda aiddir?

- A) dövlət büdcəsi
- B) kommertiya bankı
- C) dünya bankı
- D) ətraf mühitin mühafizəsinin ictimai fonduna**
- E) vergilər

514) Sual:Vəsaitin davamlılığı digər maliyyə növlərindən nə ilə fərqlənir?

- A) vəsaitin azlığı
- B) vəsaitin çoxluğu
- C) mənbənin üstünlüyü**
- D) vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi
- E) vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi

515) Sual: Respublika büdcəsindən ayırmalar büdcədənkənar ərazi ekoloji fondlara daxil edilirmi?

- A) ərazi ekoloji fondlarına aid deyil**
- B) mineral-xammal bazasının bərpası fondu
- C) meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
- D) su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.
- E) cavabların hamısı doğrudur

516) Sual: Beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyaları müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak hansı formadadır?

- A) vergilər.
- B) təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
- C) respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar
- D) respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
- E) formalaşmada iştirak etmir

517) Sual: I qrup ölkələrdə təbiəti mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- A) 1,5%
- B) 2%
- C) 4%
- D) 6%
- E) 3%

518) Sual: Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- A) yerli büdcələr
- B) nazirlik və komitələrin vəsaitləri
- C) dövlət büdcəsi
- D) müəssisələrin öz vəsaitləri
- E) kommersiya bankları

519) Sual: İmperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi göstəricilər ətraf mühitin iqtisadiyyatının hansı metoduna aiddir?

- A) hüquqi və qeyri-hüquqi
- B) komplekslik, öncüllük, planlaşdırma
- C) balans sistem yanaşma
- D) ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metoduna
- E) iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati

520) Sual: Təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı ətraf mühitin hansı göstəricisinə aiddir?

- A) ətraf mühitin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına

- B) iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması
- C) təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması
- D) özünüidarənin məhdudlaşdırılması
- E) məcburi göstəriş və təqdimat.

521) Sual: Təbii mühitlə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi hansı məqsədlə yaradılır?

- A) təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması
- B) tullantısız texnologiyanın tətbiqi
- C) cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- D) təbiətdən istifadənin idarə olunması .
- E) ərazi ekoloji fondlarına aid deyil.

522) Sual: ətraf mühitdən istifadənin proqram və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistem hansıdır?

- A) Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- B) iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- C) təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi
- D) təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;
- E) ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir

523) Sual: Azərbaycanca ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- A) 1989-cu ildə.
- B) 1995-ci ildə
- C) 1991-ci ildə
- D) 1990-cı ildə**
- E) 2000-ci ildə.

524) Sual: Komplekslik ətraf mühitin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından hansına uyğundur?

- A) ərazi-sahə quruluşu
- B) ödənişlilik
- C) uyğun deyil
- D) komplekslik

E) nəzarət

525) Sual:ətraf mühitin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- A) fəal təsərrüfat bölgüsü
- B) məcburi göstəriş
- C) təqdimat;
- D) özünüidarənin məhdudlaşdırılması
- E) icarə.

526) Sual:Ödənişlilik prinsipi təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə aiddir?

- A) qanunçuluq
- B) öncüllük
- C) planlaşdırma
- D) uyğunluq
- E) tənzimləmə prinsipinə

527) Sual:ətraf mühitin tənzimləmə formaları aşağıdakılardır:

- A) bazar prinsiplərinin tətbiqi
- B) planlaşdırma və proqnozlaşdırma
- C) subsidiya və girov
- D) hüquqi və qeyri-hüquqi
- E) qanunçuluq və öncüllük

528) Sual: Sosial-iqtisadi göstərici sosial-iqtisadi və ekoloji qiymətləndirməyə aiddirmi?

- A) aid deyil
- B) aiddir
- C) qismən uyğundur
- D) ekoloji qiymətləndirmədir
- E) siyasi qiymətləndirmədir

529) Sual:Təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirmək nədir ?

- A) təbii resurs potensialından istifadədir;
- B) resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur
- C) təbii resursların kadastrıdır;
- D) təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur
- E) təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir

530) Sual:İctimai-sosial istiqamət insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqaməti ilə uyğunlaşdırmalı:

- A) iqtisadi, texnoloji;
- B) inzibati- hüquqi;
- C) beynəlxalq-hüquqi;
- D) tənzimləməyə uyğun deyil
- E) ekoloji-maarifləndirmə

531) Sual: Kompensasiya ,stimullaşdırma,sərt terminləri mühitdən istifadənin hansı göstəricilərinə daxildir?

- A) iqtisadi-riyazi, komplekslik
- B) limitlər, girov sistemi
- C) ətraf mühitin iqtisadi mexanizmləri
- D) yumşaq, xüsusi, ümumi
- E) doğru cavab yoxdur

532) Sual:Aşağıda göstərilən 1,2,4 cavabları təbiəti mühafizə sisteminin hansı prinsipinə aiddir? 1. 1, 3, 5; 2. 2, 4, 6; 3. 1, 2, 4; 4. 3, 4, 5; 5. 1, 2, 3

- A) Ekoloji təhlükəsizliyinin üstünlüyü Prinsipi;
- B) ekoloji təhsilin formalaşması;
- C) səmərəliliyin mühafizəsi prinsipləri
- D) istehsal və ekoloji təhlükəsizliyin vəhdəti prinsipi
- E) Enerjiyə qənaət Prinsipi

533) Sual:Təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı göstəricilərə aiddir?

- A) çirklənməyə görə ödənişlər
- B) havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılması
- C) ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması

D) bazar mexanizmləri qanunlarına aid deyil

E) ekoloji gəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmaması

534) Sual: Subsidiyalar və limitlər ətraf mühitin mühafizəsinin hansı göstəricilərinə aiddir?

A) komplekslik və qanunçuluq

B) iqtisadi metodlarına

C) plan və proqnozlaşma;

D) informativ və inzibati;

E) hüquqi və qanunçuluq

535) Sual:əhalinin gəlir və təqaüdlərinin təbiəti mühafizə tədbirlərində və ekoloji proqramların maliyyələşməsində nə kimi rolu vardır?

A) maliyyələşmədə rolu yoxdur

B) müxtəlif səviyyəli büdcələr

C) müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.

D) büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar

E) ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti

536) Sual: Keyfiyyət – kəmiyyət problemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil

A) problemin arasında əlaqənin mürəkkibliyi

B) problemin vəziyyətinin təhlili

C) Perspektivlilik

D) Yüksək kapital tutumu

E) Məqsədə nail olmanın alternativliyi

537) Sual:ətraf mühitdən istifadənin böyük problemləri hansı səviyyədə həll oluna bilər

A) regional

B) Inzibati

C) İqtisadi

D) Baza

E) Rayon

538) Sual:ətraf mühitdən kompleks istifadəyə görə lisenziyalar nəyə aiddir

- A) aztullantılı texnologiyaya
- B) istifadə netodlarına
- C) əhalinin təbiətdən istifadəsinə
- D) kompleks istehsallara
- E) sistemə daxil olan icazə qrupuna

539) Sual: Lisensiyalaşdırma sisteminə daxil olan icazələr neçə qrupa bölünür

- A) 4
- B) 2**
- C) 5
- D) 3
- E) 7

540) Sual:Aşağıdakı təbiətin mühafizə fəaliyyət növləri lisenziyalaşdırılır

- A) qida məhsullarından istifadə
- B) istehlak mallarından istifadə
- C) yeraltı sərvətlərdən istifadə**
- D) Mühafizə sənədlərinin reallaşdırılması
- E) Bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi

541) Sual: Ekoloji bazar alıcılarında daxildir

- A) bazarlar
- B) hüquqi şəxslər
- C) istehlakçılar
- D) müəssisələr**
- E) təbiəti mühafizə idarələri

542) Sual:Təbiəti idarəetmənin mexanizminin ilk hazırlandığı dövlətlər

- A) ABŞ, Yaponiya, Qərbi Avropa ölkələri
- B) İngiltərə, Fransa, Kanada

- C) Şərqi Avropa ölkələri
- D) Cənub – Şərqi Asiya ölkələri
- E) ABŞ,SSRİ

543) Sual: Ekoloji menecmentin neçə funksiyası var

- A) 2
- B) 3**
- C) 5
- D) 7
- E) 8

544) Sual: Ekoloji marketinq nədir

- A) ekoloji ekspertiya
- B) ekoloji bazarın idarəetmə fəaliyyəti**
- C) Sənaye mallarının ixracı
- D) Bazar birjalari
- E) Sadəcə termindir

545) Sual: ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarında aiddir

- A) inzibati üsul
- B) iqtisadi üsul
- C) ekoloji-normativ üsul
- D) vergi –güzəştləri üsulu
- E) qeyri-fiskal üsullar**

546) Sual: Ekoloji bazar alıcılarına daxildir

- A) müəssisələr
- B) şirkətlər
- C) fiziki şəxslər**
- D) Birjalar
- E) Dövlət orqanları

547) Sual:menecmentin beynəlmiləşdirilməsi nədir

- A) idarəetmədə rəhbərlik
- B) yeni müəssisələrin yaradılması
- C) istehsal qurğularının yenilənməsi
- D) idarəetmə sferasının yeni tendensiyası**
- E) e) İnsan ekologiyasını təbliğ etmək

548) Sual: Hansılar ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarında aiddir

- A) inzibati usul
- B) iqtisadi usul
- C) ekoloji -normativ usul
- D) vergi - güzəstləri usulu
- E) qeyri - fiskal usul**

549) Sual:Təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hansı qərarı ilə təsdiq olunmuşdur

- A) 4 oktyabr 1999-cu il
- B) 4 oktyabr 2000-ci il
- C) 4 oktyabr 1997-ci il**
- D) 4 oktyabr 2005 –ci il
- E) 4 oktyabr 2009-cu il

550) Sual:Xüsusi lisenziyalar nədir

- A) dövlət orqanları tərəfindən keçirilən sənəd**
- B) Bazar münasibətləri sənədi
- C) əhalinin tərtib etdiyi sənədlər
- D) ekspertiza sənədləri
- E) audit sənədləri

551) Sual: Bazar vəziyyətinin proqnoz metoduna daxil deyil

- A) idarəetmə fəaliyyəti**

- B) Ekstrapolyasiya
- C) Eksspert qiymətləndirmə
- D) İqtisadi-riyazi modelləşdirmə
- E) Balans

552) Sual: Ekoloji bazar konyukturasının öyrənilməsi 3 səviyyədə fərqləndirilir

- A) müəssisə, firma, bazar
- B) idarə, şirkət, bazar
- C) ümumiqtisadi, sahəvi, əmtəlik
- D) Alıcılıq, ixrac, idxal
- E) Hec nə ilə fərqlənmir

553) Sual:İnkişaf etmiş ölkələrdə müxanizmlərin neçə %-i subsidiyalardan ibarətdir

- A) 50%
- B) 30%
- C) 10%
- D) 25 %**
- E) 45 %

554) Sual: Yumşaq ekoloji ssudalar nə üçün verilir

- A) biznes qurmaq üçün
- B) təbiəti mühafizə tədbirləri üçün**
- C) Monitorinqlərin keçirilməsi üçün
- D) Bank faizləri üçün
- E) Verilmir

555) Sual: Subsidiyaların əhəmiyyəti nədir

- A) müəssisələrə verilən dövlət yardımıdır**
- B) Güzəştlər
- C) Kreditlərdir
- D) Xüsusi vəsaitlərdir

E) Bank yatırımlarıdır

556) Sual: Ekoloji menecmentin funksiyasıdır

A) tullantısız texnologiya

B) texnoloji innovasiya prosesi

C) ekoloji bazarın təşkili

D) ekoloji idarəetmə

E) ekoloji marağın yaradılması

557) Sual: Ekoloji menecmentin əsasında daxildir

A) menecmentin funksional həcmi

B) ekoloji xidmət

C) ekoloji mahiyyət

D) ekoloji monitoring

E) ekoloji uçot və ekoloji audit

558) Sual: Ekoloji menecmentin sahəsinə daxildir

A) strateji menecment

B) Təbii menecment

C) Dəyişən menecment

D) Adi menecment

E) Xüsusi menecment

559) Sual:ətraf mühitdən istifadəyə görə lisenziyaların verilməsinə aid edilir

A) xüsusi icazə sənədləri

B) Dövlətin yardımı

C) nşanların könüllü yardım

D) Təbiəti mühafizəyə ayrılan vəsait

E) Biosferin qorunması

560) Sual: Ekoloji menecment nədir

- A) idarə etmək üsuludur
- B) İstifadə etməkdir
- C) Ticarət formasıdır
- D) Bazar münasibətidir
- E) Qərarların verilməsidir

561) Sual:Müasir idarəetmə sferasına daxildir

- A) plan və proqnozlara əsaslanmaq
- B) sağlam düşüncə və sadə həqiqətlərə əsaslanmaq**
- C) Yeni texnikaya yiyələnmək
- D) Bank, kredit sistemini qurmaq
- E) Yeni kadrlar hazırlamaq

562) Sual: Ekoloji bazarda alıcılar neçə hissəyə bölünür

- A) 3
- B) 4
- C) 2**
- D) 5
- E) 7

563) Sual: Atmosferi çirkləndirən toz, azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidi və s. neçə faiz təşkil edir?

- A) 60%
- B) 55%
- C) 78%
- D) 98%**
- E) 86%

564) Sual:əMİ – n qlobal məqsədinə aid edilir:

- A) regional idarəetmə
- B) dövlət tənzimləməsi
- C) təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə üsulları**

D) ekoloji monitoring

E) ekoloji lizinq

565) Sual: Ekoloji problemlər və onların həlli yolları təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı istiqamət aiddir?

A) tədqiqat istiqamətinə

B) tənzimlənməsinə

C) idarə olunmasına

D) maliyyə istiqamətinə

E) ekoloji – iqtisadi göstəricilərinə

566) Sual:Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır?

A) sahəvi və regional

B) təsirli və təsirsiz

C) baza və lokal

D) kimyəvi və fiziki

E) maksimum və minimum

567) Sual:Müəssisələrdə avadanlıqların soyudulması üçün işlədilən çoxlu su hansı çirklənməni yaradır?

A) texnoloji

B) texniki

C) termik

D) təbii

E) zəhərli

568) Sual: Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?

A) Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?

B) fiziki

C) zəhərləyici

D) bioloji

E) texnoloji

569) Sual:2 il və daha çox müddətə imzalanan sığorta necə adlanır?

- A) müqavilə 1 illiyə imzalandıqda
- B) yarım il müddətinə imzalandıqda
- C) güzəştli sığorta müqaviləsi
- D) 1,5 il müddətinə imzalandıqda
- E) 3 ay müddətinə imzalandıqda

570) Sual:əMİ hansı elmlər qrupuna aiddir?

- A) dəqiq elmlər
- B) Humanitar elmlər
- C) tarixi və coğrafi elmlər
- D) iqtisadiyyat elmləri
- E) müstəqildir

571) Sual:Sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi nə adlanır?

- A) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
- B) sığorta obyektinin mahiyyəti
- C) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir
- D) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır
- E) sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır

572) Sual:Sığorta bütün çirklənmə növlərini əhatə edir?

- A) əhatə etmir
- B) əhatə edir
- C) qismən əhatə edir
- D) çirklənmə sığortalanmır
- E) ekoloji sığorta məşğuldur

573) Sual: Ekoloji qiymətləndirmədə iştirak edən tərəflərdən biridir:

- A) müəssisələr
- B) hüquqi şəxslər

- C) dünya təşkilatları
- D) həkimlər
- E) ictimaiyyət

574) Sual: Ekoloji qiymətləndirmə hansı fəaliyyət növü üçün aparılır?

- A) bəzi
- B) vaciblər
- C) bütün
- D) fəlakətlər
- E) aparılmır

575) Sual: Ekoloji qiymətləndirmənin şərtlərindən biridir:

- A) işin yerinə yetirilmə vaxtı
- B) layihənin növü və miqyası
- C) layihə sonu qərarlar
- D) qiymətləndirmənin vacibliyi
- E) məlumatların toplanması

576) Sual:Bütün müəssisələr üçün konsentrasiyaların izn həddi necə müəyyən olunur?

- A) müxtəlifdir
- B) daimidir
- C) eynidir
- D) müvəqqətidir
- E) təhlükəlidir

577) Sual: Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi torpaqda nə qədərdir?

- A) 5-10 mq/kq
- B) 12 mq/ kq
- C) 30 mq/kq
- D) 15 mq/kq
- E) 20 mq/ kq

578) Sual: Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi (KİN) havada nə qədər təşkil edir?

- A) 1,5 mq/m³
- B) 2,5 mq/m³
- C) 3,5 mq/m³
- D) 3-5 mq/m³
- E) 2-4 mq/m³

579) Sual: Mikro səviyyədə təbiətdən istifadə özündə hansı sahələri birləşdirir?

- A) ekoloji lizinq, icarə
- B) ekoloji xidmət, şöbə,
- C) ekoloji maliyyələşmə
- D) təbii resurslar
- E) iqlim, torpaq, bitki

580) Sual: Ekoloji sığorta kimi müəyyən olunan sığorta qiyməti necə müəyyən olunur?

- A) müəssisənin illik məsrəfləri
- B) müəssisənin illik dövriyyəsinin həcmi
- C) ekoloji banklarda vəsaitin vəziyyəti
- D) ekoloji sığorta mənbəyinin təyini
- E) müəssisənin istehsal həcmi

581) Sual: Keyfiyyət normativi nədir?

- A) məhsulun keyfiyyəti
- B) təbiətin çirklənmə norması
- C) təbiətə təsirin icazə verilən norması
- D) ekoloji təhlükəsizlik
- E) kəmiyyət göstəricisi

582) Sual: Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

- A) təbii mühitin sağlamlığı

- B) təbii resursların zənginliyi
- C) mühitin təmizliyi
- D) ekoloji - iqtisadi səviyyə
- E) yaşayışın təmin edici səviyyəsi

583) Sual:Cəmiyyətin inkişafın mühüm göstəricilərindən biridir:

- A) iqtisadi tələbat
- B) ekoloji – iqtisadi maraqlar**
- C) maksimum istehsal
- D) texnogen təsir
- E) sosial – iqtisadi göstərici

584) Sual: Ekoloji – iqtisadi maraqlar hansı səbəbdən yaranır?

- A) təbii mühitin dəyişməsindən
- B) cəmiyyətin vəziyyətindən
- C) istehsalın inkişafından
- D) ekoloji tarazlığın pozulmasından
- E) təbiətlə - cəmiyyətin əlaqəsindən**

585) Sual:Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqə necə mərhələdə baş verir?

- A) 2
- B) 4
- C) 6
- D) 3**
- E) 5

586) Sual: Texnogen dəyişikliklərin bir – birindən nəyə görə fərqlənilirlər?

- A) təsir dairəsinə görə
- B) forma və miqyasına görə**
- C) sosial – iqtisadi göstəricilərinə görə
- D) təbii amillərə görə

E) mütəxəssislərə görə

587) Sual:Sənaye tullantıları ilə torpaq, su və atmosferin çirklənməsi nə ilə nəticələnir?

A) istehsalın

B) ETT əhatəli olması ilə

C) istehsalın təbii mühitə təsiri ilə

D) milli maraqlar ilə

E) təbii sərvətlərlə

588) Sual:Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammala haradan götürür?

A) hidrosferdən

B) atmosferdən

C) elmin fəaliyyətindən

D) təbiətdən

E) tədqiqatlardan

589) Sual:Təbiətdə cəmiyyət arasında qarşılıqlı əlaqə necə xarakterizə olunur?

A) əhalinin rifah halını müəyyən edir

B) istehsalın bazasıdır

C) çoxplanlı və kompleks məsələdir

D) istehlakın əsasıdır

E) əlaqəsi yoxdur.

590) Sual: Ekoloji iqtisadi sistemlərə daxil deyil:

A) cəmiyyət

B) ekobiznes

C) həyat fəaliyyəti

D) ətraf təbii mühit

E) aid olanı yoxdur

591) Sual: Hazırda əMİ – də hansı sistemlər nəzəriyyəsi geniş yayılmışdır?

- A) siyasi – iqtisadi
- B) kartoqrafik
- C) statistik
- D) ekoloji –iqtisadi**
- E) metodoloji

592) Sual:əMİ – nin tətbiq etdiyi tədqiqat üsullarına aid deyil?

- A) dialektik balans
- B) normativ, kartoqrafik
- C) sistem, statistik
- D) iqtisadi – riyazi
- E) elmlik**

593) Sual: Ekoloji sığorta ödənişləri hansı yolla hesablanır?

- A) tarif əmsalının illik miqdarı ilə
- B) müəssisənin istehsal gücü ilə
- C) əldə olunan gəlirin miqdarı ilə
- D) müəssisənin illik dövriyyəsinin tarif əmsalına vurulması ilə**
- E) maliyyə qanunları ilə

594) Sual: Normadan artıq təbiətdən istifadəyə və çirklənməyə görə köçürmələrə daxil deyil:

- A) sığorta təminatının ödənilməsi üçün ehtiyat fonda köçürmələr
- B) sığorta hadisələrinin xəbərdarlıq və qarşısının alınmasının maliyyələşdirilməsi fonduna köçürmələr
- C) ekoloji sığorta tarifinin həcmi.
- D) sığorta təşkilatının məsrəflərinin ödənilməsi.
- E) sığortaçının normativ gəliri

595) Sual: Ekoloji menecmentin funksiyaları neçə qrupa bölünür?

- A) 5
- B) 2
- C) 3**

D) 6

E) bölgüsü yoxdur

596) Sual:Sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı nə adlanır?

A) sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı

B) sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan

C) ekoloji risk

D) sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

E) sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı

597) Sual: Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma ekoloji menecmentin hansı sahəsinə aiddir?

A) ekoloji balans və nəzarət

B) ekoloji uçot və audit;

C) ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;

D) Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

E) doğru cavab yoxdur.

598) Sual: Balans, nəzarət, uçot və audit hansı funksiyasına aiddir?

A) qiymətləndirmə, təhlil;

B) ekstrapolyasiya, kartoqrafik

C) ekoloji menecmentin əsasıdır;

D) planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinq;

E) doğru cavab yoxdur.

599) Sual:Qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu ziyanın baş verdiyi proses nədir?

A) sığorta halı

B) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.

C) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi

D) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi

E) qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi

600) Sual: Ekoloji təhlükəsizliyin başlıca xüsusiyyəti nədir?

- A) ayrı-ayrılıqda fəaliyyət
- B) fərdi işlərin görülməsi
- C) vəsaitlərin toplanması
- D) kollektiv fəaliyyət**
- E) dövlət büdcəsinin yardımı

601) Sual: Balanslaşdırma ekoloji menecmentin hansı funksiyasına uyğundur?

- A) ekoloji marketinq
- B) planlaşdırma ;
- C) tənzimlənmə;
- D) uçot və nəzarət;
- E) funksiyasına uyğun deyil**

602) Sual:Təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahədir:

- A) cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- B) ekoloji menecmentdir;**
- C) təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- D) təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
- E) faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.

603) Sual:Təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu nə adlanır?

- A) təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi
- B) ekoloji lizinqin aparılması**
- C) təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- D) təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu
- E) təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu

604) Sual:Sığorta sisteminin əsas göstəricilərinə aid deyil:

- A) sığorta riski

- B) sığorta funksiyası
- C) sığorta ödənişinin həcmi
- D) sığorta haqqı
- E) sığorta tarifləri

605) Sual: Ekoloji sığortanın əsasının prinsiplərindən biridir:

- A) iki tərəfin müqaviləsinin pozulması
- B) əmlakın sığortalanması və təminatı
- C) üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi
- D) sığorta şirkətinin məsuliyyəti
- E) sığorta haqqının hissə hissə ödənilməsi

606) Sual: Ekoloji böhran, fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müxtəlif sahələrə dəyən sosial iqtisadi zərərin ödənilməsi nəyin yaranmasına imkan verir?

- A) ekoloji sığorta fondlarının
- B) təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- C) yeni texnologiyaların alınması.
- D) sənaye müəssisələrinin tikilməsi.
- E) suvarma kanallarının çəkilməsi.

607) Sual:Məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində və normadan artıq çirklənməyə görə ödənişlər hansı fondun hesabına yaranır?

- A) təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri
- B) müəssisələrin ekoloji fondları
- C) məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- D) dövlət və kommersiya banklarının kreditləri
- E) müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.

608) Sual: Su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılması müəssisənin ekoloji fondundan hansı vəsaiti tələb edir?

- A) təbiəti mühafizə işlərinə.
- B) başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına
- C) bu sahəyə ekoloji fondun vəsaiti xərclənmir

- D) müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.
- E) vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına

609) Sual: Meşə massivlərində sənaye əhəmiyyətli ağacların doğranması ekoloji fondun investisiya siyasətinin prioritet istiqamətinə aiddir:

- A) dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması
- B) təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması
- C) ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
- D) xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.
- E) büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil

610) Sual: Transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi ekoloji fondların vəsaitinin istifadəsində necə iştirak edir?

- A) güzəştli kredit və ssudaların ayrılması
- B) təbiəti mühafizə yönlü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- C) əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
- D) kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.
- E) ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil

611) Sual: Texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi ekoloji menecmentin proseslərinə aiddir?

- A) ekoloji menecmentin prinsipi;
- B) konsepsiyasına aid deyil;
- C) ekoloji menecmentin təşkili;
- D) ekoloji menecmentin funksional həcmi;
- E) elmin metodologiyası və rolu.

612) Sual: Azərbaycan Respublikasında radiasiya tonu nə qədərdir?

- A) saatda 15 – 20 mikrorentgen
- B) 25-.30 mkr/saat
- C) 30-.35 mkr/saat
- D) 5-.10 mkr/saat
- E) 30-.40 mkr/saat

613) Sual: Regional problemlərin həlli məsələlərinə daxildir:

- A) alternativ variantların olması
- B) təbiəti mühafizənin kompleks sxemləri**
- C) elmi təhlillər
- D) iqtisadi göstəricilər
- E) baza layihələri

614) Sual:İnkişaf etmiş ölkələrdə təbii mühitin çirklənməsi ilə mübarizəyə ümumi milli məhsulun necə faizi yönəldilir?

- A) 5 faizi
- B) 10 faizi
- C) 20 faizi
- D) 3% qədəri**
- E) 6% qədəri

615) Sual: Ekoloji fondlar formalaşma mənbələri hansıdır?

- A) ekologiya proqramlarının tərtibi
- B) xarici investisiyalar
- C) kredit faizləri
- D) dotasiyalar
- E) təsərrüfat fəaliyyətinin gəlirləri hesabına**

616) Sual:Büdcədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- A) ekoloji fondların təşkili
- B) dövlət banklarının yaradılması
- C) elmi- texniki layihələrin yaradılması
- D) müstəqil maliyyə strukturunun yaradılması**
- E) kreditlərin verilməsi

617) Sual: Azərbaycanda neçənci ildə ekoloji fond yaradılmışdır?

- A) 1995- cı ildə
- B) 1990- cı ildə**

- C) 2000-ci ildə
- D) 2003- cü ildə
- E) 2005 – ci ildə

618) Sual: Ekoloji sığorta müqavilələri hansı müddətə imzalanır?

- A) 1 ilə qədər
- B) 3 il müddətinə
- C) 5 il qədər
- D) yarım ilə
- E) 2 il və daha çox

619) Sual: Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- A) mənfəət artır
- B) sığorta halları azalır
- C) iqtisadi zərər artır
- D) sosial vəziyyət yaxşılaşır
- E) əmlak korlanır

620) Sual:Köməkçi ekoloji sahibkarlıq vəzifəsi

- A) qeyri-ekoloji istehsal sahələri
- B) Ekoloji problemlərin həlli
- C) İstehlakın təşkili
- D) Texnoloji avadanlıqların təşkili
- E) Biosferin mühafzəsi

621) Sual: Ekoloji sahibkarlığın növləri hansılardır

- A) ciddi və zəif
- B) istehsal və istehlak
- C) yardımçı və xüsusi
- D) əsas və köməkçi
- E) Vahid və sabit

622) Sual:CERES prinsiplərinə aiddir

- A) enerjiyə qənaət
- B) Kompleks istehsal
- C) Mühitin mühafizəsi
- D) Təbii ehtiyatların mühafizəsi
- E) İstehsalın intensivləşdirilməsi

623) Sual:CERES əməkdaşlığının əsas məqsədi

- A) yeni texnologiyaları cəlb etmək
- B) aztullantılı texnologiya tətbiq etmək
- C) dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq
- D) Təbii ehtiyatların qorunmasına yardım
- E) ətraf mühitin bərpası

624) Sual:1989-cu ildə CERES təşkilatı prinsiplərini neçə şirkət yerinə yetirməyə razılıq verdi

- A) 80
- B) 81**
- C) 60
- D) 100
- E) 101

625) Sual: Ekoloji sahibkarlığın mahiyyəti nədir

- A) insan fəallığının potensialıdır
- B) Ticarətin inkişafıdır
- C) əvvəlcədən qiymətləndirmədir
- D) istehlakçıya məsləhətdir
- E) ekoloji xidmətdir

626) Sual:Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- A) kredit lizinqi

- B) maliyyə lizinqi
- C) sığorta lizinqi
- D) əməliyyat lizinqi
- E) müəssisə daxili

627) Sual: Ekoloji sığorta mahiyyəti nədir

- A) ekoloji tarazlığını qoruyur
- B) çirklənmələrə qarşı tədbirdir
- C) ekoloji təhlükəsizlik üçün bir vasitədir
- D) Monitoring keçirmək
- E) Normativ – hüquqi aktdır

628) Sual:Sığorta qiyməti nədir

- A) sığorta yığımı
- B) sığorta ödənişinin illik dövriyyəsinin həcmi
- C) Sığortanın aparılması
- D) Sığortanın hesablanması
- E) əmtəə qiyməti

629) Sual:Şəhərlərin özünəməxsus xüsusiyyətlərinə aiddir:

- A) şəhər mühiti seçilir
- B) şəhərlərdə smog hadisəsi baş verir
- C) şəhərlər az su işlədir
- D) ətrafa nisbətən yağıntı az düşür
- E) su dövrün tamamilə pozulmuş olur

630) Sual: Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanmasında 1 – ci mərhələdə nələr nəzərdə tutulur?

- A) ekoloji – iqtisadi sistem təhlil olunur
- B) texniki və texnoloji vasitələr araşdırılır
- C) təbiətdən səmərəli istifadə olunur
- D) təbii resurs potensialı öyrənilir

E) istehsalda səmərəlilik bərpa olunur

631) Sual: Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanması neçə mərhələdə həyata keçirilir?

A) 5 mərhələdə

B) 3 mərhələdə

C) 2 mərhələdə

D) 6 mərhələdə

E) mərhələsi yoxdur

632) Sual: Ekoloji biznes əsas prinsipləri hansı sənəddə verilir?

A) iqtisadi qanunlarda

B) layihə və proqnozlarda

C) sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyasında

D) CERES sənədlərində

E) Ekologiya və TS Nazirliyinin sənədlərində

633) Sual: Ekoloji biznes nə deməkdir?

A) ekoloji menecment

B) ekoloji marketing

C) idarəetmə

D) ekoloji lizinq

E) ekoloji sahibkarlıq

634) Sual:ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergilər necə toplanır.

A) ləng

B) sərbəst

C) məqsədli

D) çevik

E) investiya yolu ilə

635) Sual: Sahibkarlıqda kimlər uğur qazanır

- A) daha çox vəsaiti olanlar
- B) müəssisə sahibi olanlar
- C) cəmiyyətin tələbinə tez cavab verənlər
- D) Səriştəsi olanlar
- E) İdxal, ixracı bacaranlar

636) Sual:ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarına daxildir?

- A) dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullar
- B) idxal hesabına köçürmələr
- C) sərbəst gəlirlər
- D) investisiyalar
- E) tullantıların limiti

637) Sual:İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- A) hüquqi
- B) məxfi
- C) obyektiv
- D) klassik**
- E) operativ

638) Sual: Regional proqramların formalaşması üçün hansı vasitələrdən istifadə edilir?

- A) texnoloji vasitələrdən
- B) texniki vasitələrdən**
- C) təbii resurs potensialından
- D) idarəetmə elementlərindən
- E) planlaşmadan

639) Sual:Müəssisələrin ekoloji fondlarının mənbəyinə daxildir

- A) sığorta mənbələri
- B) müəssisənin gəlirləri**
- C) sığorta tarifləri

- D) xidmət bazasının vəsaiti
- E) belə mənbələr yoxdur

640) Sual:Müəssisələrin ekoloji fondları harada toplanır?

- A) faizli əmanət kimi
- B) regional fondlarda
- C) maliyyə qurumlarında
- D) ekoloji fond toplanmır
- E) bankda xüsusi hesab kimi

641) Sual: Ekologiya hüquqi hansı göstərici ilə tənzimlənir?

- A) Ekologiya və TS Nazirliyinin qərarları
- B) müəssisələrin gəlirləri
- C) təbii resursların stimullaşdırılması
- D) ekologiya sahəsinə aid qanunvericilik aktı
- E) elmin inkişafı

642) Sual:Çirkləndirici müəssisələrin ümumdünya və ya regional əhəmiyyətli olması hansı iqtisadi tədbirlərin keçirilməsinə şərait yaradır?

- A) girov sisteminin
- B) qrantların
- C) ssudaların
- D) inzibati vergilər
- E) şərait yaratmır

643) Sual: Ekoloji fondun 10% hansı tədbirlərə yönəldilir?

- A) yerli əhəmiyyətli
- B) beynəlxalq əhəmiyyətli
- C) lokal əhəmiyyətli
- D) Respublika əhəmiyyətli
- E) xarici texnologiyaya

644) Sual: Ekoloji fondun neçə % - i yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- A) 60 faizi
- B) 40 faizi
- C) 20 faizi
- D) 10-15 faizi
- E) 15-20 faizi

645) Sual:ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlər ekoloji fondun neçə faizini təşkil edir?

- A) 50-60%
- B) 80-85%**
- C) 20-25%
- D) 30-40%
- E) 40-50%

646) Sual:Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin idarə olunması keçən əsrin sonunda hansı regionlarda hazırlanmışdır?

- A) Avropa və ABŞ – da
- B) Yaponiyada
- C) Kanada və ABŞ – da
- D) SSRİ – də
- E) Fransa və İtaliyada

647) Sual:Çirklənmə ilə əlaqədar vəziyyətin təxminən neçə faizindən sığortalanmaq lazımdır?

- A) 50% - dən
- B) 20% - dən
- C) 80% - dən**
- D) 60% - dən
- E) 100% - dən

648) Sual: Ekoloji sığortanın əsasının prinsipinə daxildir

- A) üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum yoxdui ödənilməsi
- B) Sığortanın könüllü təşkili

- C) Sığorta hadisəsi
- D) Sığorta vergisi
- E) Prinsip yoxdur

649) Sual: Ekoloji sığorta sisteminin əsas göstəricisinə daxil deyildir

- A) sığorta riski
- B) sığorta ödənişinin həcmi
- C) sığorta haqqı
- D) sığorta tarifləri
- E) sığorta müəssisəsi

650) Sual:Köməkçi ekoloji sahibkarlıq hansı istehsal sahələri ilə əlaqədardır?

- A) tullantıların emalı ilə
- B) qeyri – ekoloji istehsal sahələri ilə**
- C) xidmətə nəzarət ilə
- D) nəqliyyatın inkişafı ilə
- E) torpaqların rekultivasiyası ilə

651) Sual:Təbiət parklarının ərazilərində fəaliyyət zonalarına aiddir:

- A) Hasilat sahələri
- B) sənaye mərkəzləri
- C) rekreasiya zonaları**
- D) aqlomerasiyalar
- E) meqalopolislər

652) Sual:ətraf mühitdən istifadənin regional problemləri üçün bu cəhətlər səciyyəvidir?

- A) kompleks maliyyələşmə
- B) variantın seçilməyi
- C) proqnozlaşdırma
- D) yüksək kapital tutumu**
- E) kəmiyyət problemləri

653) Sual:Müəssisənin Ekoloji pasport hansı müddətə tərtib olunur?

- A) 3 il
- B) 1 il**
- C) 5 il
- D) 2 il
- E) müddətsizdir

654) Sual:Mərkəzləşmiş dövlət büdcəsi hesabına hansı təşkilatın fəaliyyəti maliyyələşdirilir?

- A) Fövqəladə Hallar Nazirliyi
- B) Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi**
- C) Vergilər Nazirliyi
- D) Xarici İşlər Nazirliyi
- E) Maliyyə Nazirliyi

655) Sual:ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondu nədir?

- A) məcburi vəsait
- B) bank vəsaitləri
- C) kreditlər
- D) subsidiyalar
- E) könülü yardım**

656) Sual:Təbii resurslardan ekoloji –iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- A) vəziyyətin proqnozlaşdırılması**
- B) vəziyyətin aktuallığı
- C) fəaliyyətin maliyyələşməsi
- D) iqtisadi maraqlar
- E) qiymətləndirmə aparılmır

657) Sual:ətraf mühitin bu komponentlərinə təsirin qiymətləndirilməsi prosesi aparılır

- A) Havanın

- B) ictimaiyyətin
- C) suyun
- D) torpağın
- E) əbədi və tarixi abidəlin

658) Sual: Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- A) əmək ehtiyatlarına
- B) istehsal sahələrinə
- C) təbii ehtiyatlara
- D) iqlim şəraitinə
- E) təbii şəraitə

659) Sual:Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə aiddir:

- A) aktual qiymətləndirmə
- B) dəyər qiymətləri
- C) ehtiyat qiymətləri
- D) subyektiv qiymətləndirmə
- E) ödəniş qiymətləndirməsi

660) Sual:Bərk tullantıların təsnifatına aiddir:

- A) təhlükəli
- B) təhlükəsiz
- C) toksiki, qeyri – toksiki
- D) limitə uyğun
- E) limitdən artıq

661) Sual: Ekoloji qiymətləndirmədə ictimaiyyətin iştirakını vacib sayan hansı təşkilatdır?

- A) YUNEP təşkilatı
- B) YUNESKO
- C) BMT – nin Avropa İqtisadi komissiyası
- D) Avropa İqtisadi Birliyi

E) Ətraf mühit üzrə BMT təşkilatı

662) Sual: Ekoloji qiymətləndirmənin effekti olması üçün vacibdir:

- A) tədqiqatların aparılması
- B) əhalinin rəyi
- C) müəssisə rəhbərliyini rəyi
- D) alternativ variantın olması**
- E) dövlətin qanunları

663) Sual:ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin perspektivlərinə aiddir:

- A) tullanılan izn həddi
- B) ödənişin indeksasiyası
- C) köçürülmə ödənişləri
- D) hərbi əməliyyatlar**
- E) bazar mexanizmlərinin tətbiqi

664) Sual:Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil:

- A) istifadə miqyasına görə**
- B) tədbirlərin stimullaşdırılması
- C) ödənişin inqrediyentə görə təyini
- D) vahid metodun tətbiqi
- E) regional xüsusiyyətlərə görə

665) Sual:ətraf mühitdən istifadəyə və çirklənməyə görə ödənişlərə aiddir:

- A) təbii resurs potensialı
- B) ərazinin müxtəlifliyi
- C) torpaqların ehtiyatı
- D) ətraf mühitin çirklənməsi**
- E) su resurslarının ehtiyatı

666) Sual:Müəssisələrin ekoloji pasportu özündə əks etdirir?

- A) mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri və s
- B) mühazirə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi
- C) təbii resursların istehlaklı
- D) təbii resursların müxtəlifliyi
- E) “ekoloji pasport” olmur

667) Sual: Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

- A) müqavilə tələb edən və etməyən
- B) istehsalın səmərəli təşkili
- C) audit siyasətinin öyrənilməsi
- D) ilkin və yekun xidmətlər
- E) müəssisədə vəziyyətin təhlili

668) Sual: Ekoloji auditin predmetinə aiddir:

- A) kommersiya işlərinin təşkili
- B) auditor yoxlaması
- C) müqavilələrin hazırlanması
- D) lisenziyaların verilməsi
- E) ekoloji siyasətin hazırlanması

669) Sual: Auditor xidməti haqqında AR – nın Qanununda auditor yoxlamasının hansı növləri göstərilir?

- A) adi və mürəkkəb
- B) müxtəlif xidmətlər
- C) uçot və yoxlama
- D) məcburi və könülü
- E) növləri yoxdur

670) Sual: Auditor aşağıdakılardan hansına rəy vermir?

- A) əsaslılıq
- B) qiymətləndirmə
- C) müşahidə

- D) təsnifat
- E) ayırma

671) Sual: Auditor sözünün latınca mənası nədir?

- A) yoxlayıcı
- B) dinləyici**
- C) əks etdirən
- D) izah edən
- E) məruzəçi

672) Sual: Audit haqqında ilk sənət neçənci ildə aşkar edilmişdir?

- A) 1755-ci ildə
- B) 1800 – ci ildə
- C) 1050 - ci ildə
- D) 1330 – cu ildə
- E) 1130 – cu ildə**

673) Sual: Ekoloji risk konsepsiyası nədir?

- A) insanlara təsir edən amilləri öyrənmək
- B) insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi**
- C) layihələrin vaxtında hazırlanması
- D) Tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi
- E) müsbət konsepsiya yoxdur

674) Sual:Müstəqillik prinsip ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?

- A) ekoloji monitorinqə
- B) ekoloji tənzimləməyə
- C) ekoloji auditə
- D) ekoloji ekspertizaya**
- E) ekoloji maraqlara

675) Sual: Sel, Vulkan, Zəlzələ, quraqlıq, torpağın eroziyası və s. hansı monitoring sisteminə aid edilir?

- A) kimyəvi monitoring
- B) Fiziki monitoring**
- C) məsafə monitoringi
- D) bioloji monitoring
- E) lokal monitoring

676) Sual:İmpakt monitoring sistemi hansı sahələri əhatə edir?

- A) sənaye müəssisələrini
- B) kənd təsərrüfatı zonalarını
- C) xüsusi təhlükəli zonaları**
- D) elmi araşdırmaları
- E) dəniz və okean sularını

677) Sual: Baza monitoring sistemi zamanı nələr nəzərə alınır?

- A) urbanizasiya səviyyəsi
- B) regional antropogen təsirlər**
- C) çirklənmə dərəcəsi
- D) kimyəvi tullantılar
- E) fiziki təsir amilləri

678) Sual: Ekoloji monitoring nələri öyrənir?

- A) ətraf mühitin hərtərəfli analizi**
- B) potensial ehtiyatları
- C) iqlim göstəriciləri
- D) əhalinin yerdəyişməsini
- E) maliyyə və vergi vəsaitləri

679) Sual:Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növünə daxildir:

- A) ağacın emalı
- B) meşə gəlirləri**

- C) bitkilərin müxtəlifliyi
- D) iqlim göstəriciləri
- E) potensial ehtiyatlar

680) Sual:Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir:

- A) təbii ehtiyatların istifadəsinə görə
- B) təbii xammalların emalına görə
- C) zəhərli maddələrin atmosfərə atılmasına görə
- D) təmiz texnologiyanın tətbiqinə görə
- E) ekoloji təhsilin inkişafına

681) Sual:əMİ mexanizmləri elementinə daxildir

- A) iqtisadi istiqamətin formalaşması
- B) texnoloji bazarın yaradılması
- C) təbii ehtiyatlar bazarının yaradılması
- D) ekoloji maarifləndirmə
- E) ekoloji mədəniyyət

682) Sual:əMİ mexanizmləri elementinə daxil deyil:

- A) təbii ehtiyatlardan istifadə hüququ
- B) ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödəniş
- C) ekoloji fondlar
- D) ekoloji proqramlar
- E) ekoloji sığorta

683) Sual: Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlərə daxildir

- A) sadə mexanizmlər
- B) resurs amilləri
- C) rentabellik
- D) xüsusi mexanizmlər
- E) iqtisadi mexanizmlər

684) Sual:Təbiətdə mühafizədə tənzimləmə üsulları içərisində hansı daha çox tətbiq olunur?

- A) daimi
- B) birbaşa**
- C) müvəqqəti
- D) xüsusi
- E) bioloji

685) Sual:Təbiəti mühafizə tədbirlərinin əsas mənbəyi nədir?

- A) dövlət büdcəsi**
- B) köçürmə vəsaitlər
- C) şəxsi vəsaitlər
- D) banklar
- E) kreditlər

686) Sual:ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- A) kreditlər
- B) maliyyə sistemi
- C) çirklənmə səviyyəsi
- D) limitlər sistemi**
- E) dövlətlər arasında müqavilə

687) Sual:ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə məsələləri metoduna aid deyil:

- A) Sosioloji**
- B) inzibati – hüquqi
- C) iqtisadi
- D) informatik
- E) metodlar aparılmır

688) Sual: Ekoloji bazarda hüquq və səlahiyyətlərə aiddir:

- A) Mülkü şəxslərin ətraf mühitə təsiri

- B) müəssisələrin çirkləndirmə hüquqi
- C) Atmosferə tullantıların atılmasına olan hüquq
- D) keyfiyyətə nəzarət hüququ
- E) enerjiyə qənaət hüquqi

689) Sual:Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabına ala bilər?

- A) bank kreditləri
- B) limit sistemi
- C) fond sistemi
- D) yüksək % kreditlər
- E) subsidiyalar

690) Sual:Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabındadır?

- A) cərimələrin
- B) büdcədən kənar ərazi ekoloji fondların
- C) müxtəlif tədbirlərin
- D) yerli büdcələrin
- E) vəsait ayrılması

691) Sual: Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

- A) siyasi
- B) iqtisadi
- C) elmi – tədqiqat
- D) strateji
- E) ekoloji – iqtisadi

692) Sual: Ekoloji audit hansı ekoloji fəaliyyətlə uyğundur?

- A) ekoloji menecmentin bir elementidir
- B) ekoloji ekspertizaya uyğundur
- C) ekoloji monitorinqin bir hissəsidir
- D) proqnozlaşmadır

E) məlumatların təhlilidir

693) Sual:Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir

A) ekoloji təhlükəsizliyin təminatına görə

B) tullantıların emalına görə

C) ətraf mühitin keyfiyyətinə görə

D) tullantıların yerləşməsinə görə

E) yeni texnikanın tətbiqinə görə

694) Sual:Təbii mühit hansı funksiyanı yerinə yetirir?

A) əhalinin maddi problemini

B) istehsalın maddi faktorun

C) texnoloji istiqaməti

D) maarifləndirməni

E) təbii şərait faktorunu

695) Sual: Su kadastrı neçə sahəni əhatə edir?

A) 2

B) 5

C) 3

D) 7

E) vahiddir

696) Sual:Tənzimləmənin norma və metodlara necə həyata keçirilir?

A) bazar münasibətləri ilə

B) hüquqi instansiyalar vasitəsilə

C) sosial – iqtisadi göstəricilərlə

D) idarəetmə funksiyaları ilə

E) təbii – resurs potensialı ilə